Wydanie ABC

Cena 10 gr.

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok IV. | Prenumerata z dostawą . . . 2·75 | Lwów, piątek 7 stycznia 1938 r. | Codziennie korespondencje z prowincji | Nr. 6

LEGALIZACJA O. N. R.

Warszawa, 6. 1. (Tel. wł. — l. r.) Jak się dowiadujemy legalizacja ONR ma nastąpić w dniu 9 bm.

NIEPRAWDZIWE POGŁOSKI

Warszawa, 6. 1. (Tel. wł. — l. r.) Jak się dowiadujemy ze źródeł miarodajnych wiadomości podawane przez prasę o zamierzeniach utworzenia w Bydgoszczy Uniwersytetu i Wyższej Szkoły Handlowej nie odpowiadają prawdzie.

Nowa koncepcja trójprzymierza?

Przed budapeszteńskim zjazdem ministrów

Budapeszt. 6. 1. (PAT). Węgierska agencja telegraficzna donosi, że ministrowie spraw zagranicznych Włoch, Austrii i Węgier zbiorą się 10 stycznia w Budapeszcie. Narady, w których wezmą udział ze strony Włoch minister Ciano, zaś ze strony Austrii kanclerz Schuschnigg i sekretarz stanu Schmidt, potrwają trzy dni.

Przewidziany jest szereg przyjęć oficjalnych, oraz audiencja u regenta. Po zakończeniu narad dostojnicy obcy wezmą udział w polowaniu w Wyszehradzie.

VAN ZEELAND W LONDYNIE

Bruksela, 6. 1. (PAT). Van Zeeland wyjechał do Londynu. W kołach miarodajnych informują, iż wizyta jego nastąpiła na zaproszenie rządu brytyjskiego i pozostaje w związku z jego sprawozdaniem, dotyczącym możliwości poprawy handlu światowego.

KS. BERNHARDT POWRÓCIŁ DO ZDROWIA

Amsterdam, 6. 1. (PAT). Książę Bernhardt przybył do pałacu Soetgijk. Po jego wyjeździe lekarz oświadczył, że stan zdrowia księcia jest zupełnie zadawalający, — książę jednak przez dłuższy czas będzie musiał pozostać w zupełnym spokoju.

DO WALKI Z EPIDEMIĄ

Berlin, 6. 1. (PAT). Minister spraw wewnętrznych Rzeszy mianował specjalnego kierownika akcji zwalczania pryszczycy.

Szczegółowe warunki wpisania na listę adwokatów

Kogo dotyczy obowiązek aplikacji

Z debat prawniczej Komisji Sejmu

Warszawa, 6. 1. (PAT). W ciągu ostatnich dwu dni sejmowa podkomisja prawnicza rozpatrywała projekt ustawy o ustroju adwokatury. W toku obrad przedyskutowano i przyjęto trzy pierwsze rozdziały projektu, zawierające przepisy ogólne oraz

określające warunki przyjęcia do adwokatury, tudzież obowiązki i prawa adwokatów.

Z dotychczas przyjętych przepisów projektu najważniejsze znaczenie ma art 10, który ustala warunki przyjęcia do adwokatury. Artykuł ten głosi, że na listę adwokatów będzie wpisany każdy, kto: a) posiada obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich, b) jest nieskazitelnego charakteru i ma nieposzlakowaną opinię, c) włada należycie językiem polskim w słowie i piśmie, d) ukończył uniwersyteckie studia prawnicze z przepisanymi w Polsce egzaminami, e) odbył aplikację sądową, zakończoną przepisanym egzaminem, f) odbył następnie aplikację adwokacką, zakończoną egzaminem adwokackim, g) obrał w okręgu Izby siedzibę w miejscowości, w której znajduje się sąd. Łączna aplikacja sądowa i adwokacka nie może trwać krócej, niż lat 5.

Poza tym do adwokatury mogą być przyjęci bez aplikacji i egzaminów:

a) osoby, które co najmniej przez trzy lata pełniły obowiązki sędziowskie lub prokuratorskie

w sądach powszechnych lub administracyjnych,

b) profesorowie i docenci nauk prawniczych

w polskich szkołach akademickich,

c) urzędnicy Prokuratorii Generalnej R. P.,

którzy po złożeniu egzaminu referendarskiego mają co najmniej trzy lata służby referendarskiej,

d) osoby odpowiadające warunkom, wymaganym dla objęcia stanowiska sędziego,

które mają co najmniej trzy lata służby na stanowisku członka biura orzecznictwa Sądu Najwyższego lub członka sekretariatu prawniczego Najwyższego Trybunału Administracyjnego, wreszcie do adwokatury mogą być przyjęci po złożeniu egzaminu adwokackiego

bez obowiązku odbywania aplikacji:

a) osoby odpowiadające warunkom, wymaganym dla objęcia stanowiska sędziego, które mają co najmniej

trzy lata państwowej służby referendarskiej o charakterze prawniczym, b) pisarze hipoteczni i notariusze,

jeżeli co najmniej przez trzy lata zajmowali swoje stanowisko i odpowiadają warunkom, wymaganym dla objęcia stanowiska sędziego.

Podkomisja prac swoich nie zakończyła a dalszy ich ciąg odbędzie się w środę przyszłego tygodnia.

W obradach brali udział wyżsi urzędnicy Ministerstwa sprawiedliwości z podsekretarzem stanu p. Chełmońskim na czele.

ZGON ZNAKOMITEGO ŚPIEWAKA

W Warszawie zmarł w dniu 3. I. znakomity artysta śpiewak, długoletni bas opery lwowskiej, śp. Julian Jeromin.

Specjalne przepisy zabezpieczą Polskę

przed masowym napływem

rumuńskich Żydów

Bukareszt. 6. 1. (PAT). Wszystkie rady municypalne i departamentalne zostały rozwiązane. Na ich miejsce do czasu nowych wyborów będą mianowane komisje tymczasowe.

Wbrew wiadomościom, podanym przez niektóre dzienniki polskie w związku z zarządzeniami gabinetu Gogi w stosunku do ludności żydowskiej,

nie ujawniają się tutaj żadne tendencje wyjazdu Żydów do Polski. Jak wiadomo, zresztą, sprawa wjazdu do Polski jest uregulowana bardzo ścisłymi przepisami, które chronią rynek pracy przed napływem obcokrajowców.

Jeżeli zaś chodzi o zamieszkałych w Rumunii Żydów obywateli polskich, to ilość ich jest zupełnie nieznaczna.

Dekret królewski udzielił prefektowi policji bukareszteńskiej generałowi Gabrielowi Marinescu kompetencyj podsekretarza stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych. Gen. Marinescu jest mężem zaufania króla. Był on podsekretarzem stanu w ministerstwie spr. wewn. w poprzednim gabinecie.

SILNE MROZY

Warszawa, 6. 1. (Tel. wł. — l. r.) W dniu wczorajszym w Warszawie panował mróz, który przekraczał 20 st. Poza tym miasto pokryte jest gęstą mgłą, która uniemożliwiała widoczność na przestrzeni kilku kroków.

SPRAWA NAWOZÓW SZTUCZNYCH

Warszawa, 6. 1. (Tel. wł. — l. r) W dniu 11 bm. odbędzie się w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych posiedzenie komisji do spraw tomasyny, na której będzie ustalona wysokość kontyngentu importowego na rok 1938.

Tajemniczy wybuch na dworcu

Dalszy przyczynek do serii zamachów

Paryż, 6. 1. (PAT) W przechowalni bagażu na dworcu w Lyonie nastąpił wybuch, który nie pociągnął za sobą poważniejszych konsekwencyj.

Według pierwszych wiadomości, wybuch spowodowała bomba, umieszczona w kufrze. Bomba wybuchła w chwili, gdy tragarz składał kufer do przechowalni. Pożar, który powstał wskutek wybuchu, został niezwłocznie ugaszony, nie powodując żadnych strat materialnych.

Laboratorium miejskie przeprowadza analizę zawartości bomby, policja zaś wszczęła dochodzenie celem wykrycia sprawcy.

Ponowne echa zajść chłopskich

Sąd Okr. w Przemyślu rozpatruje nową sprawę chłopską, będącą echem zajść w sierpniu ub. r. na terenie pow. jarosławskiego. Gdy mieszkańcy gromad Rudułowice i Czelatyce zostali przez Str. Ludowe wezwani do solidaryzowania się z akcją strajkową, niektórzy, jak kierownik szkoły E. Dąbrowski i jego żona Anna, oraz członkowie Zw. Strzeleckiego nie chcieli wziąć udziału w zbiórkach i nie podporządkowali się rozkazom Str. Ludowego. Gdy strajkujący udawali się dn. 19 sierpnia na zbiórkę, wdarli się uzbrojeni do mieszkania kier. Dąbrowskiego i sterroryzowali jego i żonę, trzymającą na ręku kilkumiesięczne dziecko. W mieszkaniu Dąbrowskich chłopi przeprowadzając rewizję zabrali rewolwer. Grupa chłopów ostrzeliwała członków Strzelca, którzy ukryli się w obawie przed pobiciem. Wreszcie rzucono się na Strzelców, pobito ich dotkliwie, odebrano broń oraz przeprowadzono rewizję w ich mieszkaniach. Na ławie oskarżonych zasiadło obecnie 15 sprawców tych przestępstw, w tym pięciu włościan nazwiskiem Bąk, nadto Pukas, trzej Stecowie i inni. Rozprawa, która przewodniczy sso. Matyja, potrwa trzy dni. Oskarża prok. Lisowski.

Krytyka życia społecznego i ludzi
nie może być narzędziem osobistych rozgrywek

Wyrok na adw. Szumańskiego i jego motywy

Warszawa, 6. 1. (PAT). Wydział odwoławczy karny Sądu okręgowego w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie adw. Wacława Szumańskiego, skazujący go na 8 miesięcy więzienia. W sentencji wyroku Sąd stwierdza, że oek. Szumański

w miejscu i w czasie zajęć urzędowych znieważył Ministerstwo sprawiedliwości oraz władze wymiaru sprawiedliwości

w państwie polskim przez użycie pod ich adresem szeregu znieważających zwrotów, jak np. „Ministerstwo sprawiedliwości stało się najbardziej znienawidzonym przez ludność działem pracy państwowej",

znieważył ministra sprawiedliwości Witolda Grabowskiego podczas i z powodu pełnienia przez niego obowiązków służbowych

przez użycie pod jego adresem zwrotów, „jak sprecyzował pan w nader prymitywny sposób poglądy swoje w tej sprawie", (tj. w sprawie zadań wymiaru sprawiedliwości) „...bez najmniejszego pogłębienia, raczej dla efekciarstwa i z przekonania".

W zamiarze, by obraza dotarła do pokrzywdzonego, obraził godność osobistą dyrektora departamentu karnego w Ministerstwie sprawiedliwości Tadeusza Krychowskiego, używając pod jego adresem obelżywych zwrotów, jak np.: „człowiek pełen pierowy".

W zamiarze, by obraza dotarła do pokrzywdzonego,

obraził godność osobistą wiceprokuratora 16-go rejonu (do spraw politycznych) Prokuratury S. O. w Warszawie Dominika Piotrowskiego,

używając pod jego adresem zwrotów obelżywych, jak np. „...urzędnik... bez stabilizacji psychicznej i zawodowej, wiecznie zły, wiecznie arogancko usposobiony".

W motywach wyroku Sąd orzekł m. in. że: krytyka każdej dziedziny życia społecznego, tudzież ludzi, biorących w nim udział, jest oczywiście dopuszczalna i pożądana, lecz

pod warunkiem, aby założenia, z jakich wychodzi, zmierzały do oceny rzeczowej i wykazania błędów w ich działalności. Założenia te nie mogą być wynikiem czy to rozgrywki na tle animozyj osobistych, lub też chociażby nawet niechęci.

Krytyka nie powinna nigdy wypływać z chęci poniżenia i zdeptania ludzi krytykowanych, gdyż w takim wypadku musi mijać się z celem, jakiemu winna służyć. Nie może też cechować krytyki forma obelżywa, gdyż wówczas w pierwszym rzędzie stawia pod znakiem zapytania rycerskość i dobre obyczaje krytykującego, a krytykowanym wyrządza krzywdę niezasłużoną.

Ze zjazdu Unda

(—) Obrady zjazdu stronnictwa ukraińskiego UNDO odbywały się onegdaj i wczoraj w sali Teatru Rozmaitości przy udziale 212 delegatów z 59 powiatów. Przewodniczył adwokat Wołoszyn, referat polityczny wygłosił poseł Mudryj. Wysłano telegramy do metrop. Szeptyckiego oraz biskupów Buczki i Budki, natomiast pominięto bisk. stanisławowskiego Chomyszyna i przemyskiego Kocyłowskiego. Sekretarz Unda poseł Celewicz wygłosił sprawozdanie z działalności partii. Zjazd uchwalił szereg rezolucyj.

Groźna banda Maruszeczki
zaczęła grasować w wojew. tarnopolskim

Warszawa, 6. 1. (Tel. wł. — 1. r.). W związku z pościgiem za bandytą Maruszeczko, warto wymienić zbrodnie popełnione przez bandę Kaszewiaka i Maruszeczki. W dniu 18. październik ub. r. w Katowicach

został zastrzelony 32-letni urzędnik Józef Rotter, gdy interweniował w obronie swej znajomej, nad którą znęcali się w nieludzki sposób dwaj nieznani napastnicy.

Napastnicy po dokonaniu zbrodni zbiegli w kierunku Krakowa. Żmudne dochodzenia ustaliły, że sprawcami zbrodni byli Kaszewiak i Maruszeczko. Związani potwornym mordem bandyci postanowili działać nierozłącznie. I tak w Krakowie bandyci dokonali szeregu napadów z bronią w ręku. Podczas pościgu za zbirami,

Kaszewiak zabił wystrzałem z rewolweru przodownika służby śledczej Junga.

Po tym czynie bandyci z całą bezczelnością wrócili do Katowic, sądząc, że unikną pościgu. W dniu 5. grudnia dokonano

zuchwałego napadu na restaurację Józefa Gałuszki,

gdzie zastrzelili jego żonę Wiktorię i jednego z gości. Po obrabowaniu Gałuszki, któremu zabrano złoty zegarek i 80 zł. w gotówce, obaj zbiegli w niewiadomym kierunku. Zarządzone obława wy nie dały rezultatu. Kaszewiak i Maruszeczko ukryli się w okolicy Katowic. Wreszcie czując, że grunt pali im się pod stopami, pojechali w dniu 14. grudnia do Warszawy. W ciągu 2 dni bandyci upatrywali odpowiedniego terenu do napadu. W dniu 16. grudnia wieczorem zaobserwowani zostali na ul. Żurawiej przez wywiadowców policji Henryka Bąka i Franciszka Mazurka. Kaszewiak zorientował się momentalnie w sytuacji, dobył przygotowany w zanadrzu rewolwer, odwracając się i przyłożywszy niemal do piersi lufę rewolweru strzela,

kładąc trupem na miejscu wyw. Henryka Bąka.

Natychmiast po dokonaniu morderstwa zbiegli bandyci w ul. Bracką, następnie w Aleje Jerozolimskie w kierunku dworca głównego, natrafili na ostatni autobus PKP, zdążający do Grójca i spokojnie udali się do Grójca. Nazajutrz Kaszewiak i Maruszeczko pojechali do Białobrzegów. Tam napotkali

komendanta posterunku P. P. i na wezwanie do zatrzymania się, bandyci zasypali go gradem kul na szczęście, chybiając.

Wywiązała się strzelanina, podczas której korzystając z ciemności bandyci zdołali zbiec. Zarządzona obława nie dała wyniku. Następnie bandyci

napadli na mieszkanie właściciela kolektury Birnbauma w Suchedniowie.

Ponieważ Birnbaum usiłował bronić się, bandyci postrzelili go, zrabowali kilkadziesiąt zł. i zbiegli do Radomia. Tu wtargnęli do mieszkania Konrada Fraski, gdzie zrabowali złoty zegarek i 80 zł. Wreszcie 22. grudnia patrol policji natknął się pod Szydłowcem na dwóch osobników, jadących furmanką. Na wezwanie do zatrzymania się,

bandyci odpowiedzieli gradem kul. Podczas strzelaniny zabity został woźnica, oraz postrzelony jeden z pasażerów furmanki.

Jak się okazało był to Kaszewiak. Kaszewiaka przewieziono do szpitala w Radomiu, gdzie zmarł w dniu 2. bm. Przed zgonem dokonano licznych konfrontacyj m. in. z wywiadowcą Mazurkiem, który rozpoznał w Kaszewiaku sprawcę zbrodni wyw. Bąka.

Wyniki drobiazgowych dochodzeń ustaliły, że Kaszewiak był również sprawcą zabójstwa przodownika Junga. Za zbiegłym Maruszeczką wszczęto pościg. Bandyta ukrył się w okolicznych lasach, gdzie prawdopodobnie — zmarł z głodu albo zamarzł. Tymczasem w dniu dzisiejszym nadeszła do centrali służby śledczej w Warszawie wiadomość.

o podjęciu działania przez nową szajkę bandycką w województwie tarnopolskim. W szczególności dokonano napadu na właściciela młyna Jana Jasińskiego. Wśród bandytów był jeden, który miał czerwoną twarz, istnieje przypuszczenie, że zbiegły Maruszeczko przerzucił się na wschodnią część Polski i zorganizował tam bandę. W związku z wiadomością zarządzono pościg i obławę, wysłano wyższego oficera służby śledczej.

Kto wygrał?

Warszawa, 5. 1. (Tel. wł.) W dzisiejszym ciągnieniu Państwowej Loterii Klasowej, padły następujące wygrane:

20 000 zł. na nr. 26292 (zakupiony w „Nadziei", Lwów, Legionów 11).

10.000 zł. na nr. 47883, 51421, 85656, 87342 114538, 114639, 124401, 133936, 163659, 164731 (zakupiony w „Nadziei", Lwów, Legionów 11).

5.000 zł. na nr. 11107, 36553, 107379, 146910, 164071 (zakupiony w „Nadziei", Lwów, Legionów 11) 172435.

2.000 zł. na nr. 5730, 6622, 21075, 27000, 34877, 65179, 67650, 93945, 115982, 118967, 155768 (zakupiony w „Nadziei", Lwów, Legionów 11), 176678,

1.000 zł. na nr. 1329, 5353, 10156, 19733, 36306, 38051, 41710, 51993, 54593, 56000, 57076, 58497, 62882 65611 (zakupiony w „Nadziei", Lwów, Legionów 11), 70304, 75196, 105973, 115915, 126848, 129118 132560, 139008, 144032, 157909, 152180, 178241 (zakupiony w „Nadziei", Lwow, Legionów 11).

WŁAMANIE SKLEPOWE

(a) Nieznani sprawcy dostali się ubiegłej nocy zapomocą podkopu z piwnicy do sklepu Abrahama Sieberta (ul. L. Sapiehy 65), skąd zabrali znaczniejszą ilość bielizny i rozmaite towary łącznej wartości 2.110 zł.

Pomóż bezrobotnym!

Zabroniona lektura

Warszawa, 6. 1. (PAT) W związku z notatką, ogłoszoną przez „Ilustrowany Kurier Codzienny" nr. 6 z dnia 6 stycznia 1938 r., Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego stwierdza, że na wniosek fachowej komisji oceny książek dla szkól z ruskim (ukraińskim) językiem nauczania przy Kuratorium Okręgu Szkolnego lwowskiego książka A. Czajkowskiego pt. „Pobratymy", Lwów, wyd. tow. Ukraińska Knyżka 1918 — została pismem z dnia 14 listopada 1932 uznana za niedozwoloną do użytku szkół.

Lwów, dnia 5 stycznia 1938 r.

Rok 1937 w stosunkach polsko-ukraińskich

Rok 1937 nie wniósł wprawdzie żadnych zasadniczych rozstrzygnięć do stosunków polsko-ukraińskich, przez szereg jednak niespotykanych dotychczas momentów zaważy niewątpliwie na dalszym układaniu się stosunków na terenach narodowościowo-mieszanych.

W dziedzinie praktycznej zaznaczył się on dalszym postepem rozbudowy życia ukraińskiego i to przede wszystkim w dziedzinie gospodarczej. Poza rozwojem wszystkich rodzajów spółdzielczości ukraińskiej, Ukraińcy przenoszą obecnie punkt ciężkości ze wsi do miast i kładą cały nacisk na rozbudowę własnego przemysłu, rzemiosła i handlu, stawiając tu swe pierwsze kroki z wcale pomyślnymi rezultatami. Przerzucenie się jednak na te nowe dziedziny zostało podjęte nie tyle dla celów gospodarczych, co narodowo - politycznych. Hasłem bowiem Ukraińców rzuconym w ostatnim roku stało się dążenie do zupełnej samodzielności gospodarczej i wypełnienie wszelkich luk we własnej strukturze społecznej, tak, aby w ten sposób przygotować się do zupełnie samodzielnego i niezależnego życia politycznego. Równocześnie wytworzenie stanu trzeciego i propaganda emigracji ukraińskiej z wsi do miast obliczona została na zmianę dotychczasowego oblicza ludnościowego miast polskich na korzyść Ukraińców.

O ile rozwój gospodarczy Ukraińców miał z jednej strony wiele cech dodatnich przez wyrwanie w wielu wypadkach wsi z rąk kupca i pośrednika żydowskiego i poprawę bytu materialnego chłopa — to z drugiej przez swą konkurencyjność i wrogie nastawienie do strony polskiej (propagowanie wyłączności gospodarczej w haśle swój do swego, bojkot polskich placówek gospodarczych po mniejszych osiedlach, celem poderwania ich egzystencji) musiały wywołać znaczne zaostrzenie stosunków polsko-ukraińskich.

Jeśli dodamy do tego nieproporcjonalnie dużą liczbę nabywców ziemi Ukraińców, a proces ten idzie dalej, mimo podjętej propagandy ze strony społeczeństwa polskiego, oraz planowe wykupywanie co większych objektów i nieruchomości po miastach, przez społeczne i gospodarcze placówki ukraińskie, będziemy mieć pełną przyczynę zatrwożenia społeczeństwa polskiego zmniejszającym się stanem polskiego posiadania, co znalazło swój wyraz w odezwie 74 polskich organizacyj i w szeregu rezolucji zebrań polskich.

Obok postępów materialnych poszerzyli Ukraińcy w roku ubiegłym i swe placówki kulturalno - oświatowe, jak Ridne Szkoły i Proświty, przeprowadzając przy ich pomocy dalszy wzrost uświadomienia narodowego szerokich mas. Zanotować też tu należy wzmocniony znacznie wysiłek rozszerzenia wpływów ukraińskich na dzielnice, które do tej pory nie poczuwały się do politycznej solidarności z Ukraińcami małopolskimi — a mianowicie Chełmszczyznę, Wołyń i Polesie. Poza usiłowaniami zaznajomienia Ukraińców małopolskich z życiem tamtych terenów za pomocą licznych podróży działaczy ukraińskich i reportaży w prasie ukraińskiej — następuje nawiązywanie bezpośredniego kontaktu przez liczne wyjazdy Ukraińców małopolskich i udział w zebraniach tamtejszych, organizowanie wycieczek, kolonij wymiennych, propagowanie zawierania wzajemnych związków małżeńskich i t. d.

W wewnętrznych nastrojach ukraińskich w r. 1937 zaobserwować należy dalszą radykalizację. Powtarzające się znowu procesy polityczne i to zarówno z pod znaku O. U. N., jak i komunistyczne, świadczą o powrocie do metod walki nielegalnej pewnych odłamów społeczeństwa ukraińskiego wobec strony polskiej (konieczność zamknięcia w związku z tym Ukraińskiego Sojuza Sportowego), oraz o nawrocie propagandy komunistycznej, która poczęła coraz silniej przenikać i do narodowo dotychczas prawowiernych ugrupowań ukraińskich (masowe zamykanie z tego powodu filii Proświt przez zarząd główny, rosnące dysharmonie w Ridnej Szkole). Równocześnie z tym zaznacza się w r. 1937 dalsze pogłębianie różnic partyjnych społeczeństwa ukraińskiego, wynikające zarówno z coraz dalej idących różnic ideologicznych, jak i osobistej walki o wpływy przywódców politycznych.

Wskutek swej niezdecydowanej polityki (oficjalnie niby za normalizacją, przy równoczesnym dyskredytowaniu jej), Undo traci znacznie swe wpływy w społeczeństwie ukraińskim, do czego przyczynia się walnie prowadzona przeciw niemu propaganda z jednej strony przez skrajną i radykalną lewicę ukraińską, z drugiej przez rosnący odłam faszystów ukraińskich, którzy zorganizowali się oficjalnie w roku ubiegłym w partię Frontu Narodowej Jedności. Jeśli do tego dodamy trzymającą się na uboczu nacjonalistyczną grupkę Doncowa, prohetmańskie ugrupowania Nowej Zorii i od czasu zerwania z Undem niezależną grupę kobiecą Sojuza Ukrainok — będziemy mieć pełną mozaikę politycznego zróżnicowania ukraińskiego, w którym już nie ma mowy o jakimś jednolitym kierownictwie ukraińskim i odpowiedzialności całego narodu za prowadzoną politykę.

Ze strony polskiej stosunek do zagadnienia ukraińskiego, nie uległ oficjalnie żadnym większym zmianom. Stojąc na gruncie normalizacji, kierownicze czynniki rządowe w ostatnim roku nie wystąpiły z żadną dalsza krystalizacją poglądów, wobec nasuwających się innych pilniejszych zagadnień, podobnie, jak i oczekiwana deklaracja pułkownika Koca i organizujący się dopiero pod jego przewodnictwem obóz Zjednoczenia Narodowego. Siłą też faktu cała inicjatywa w stosunku do Ukraińców przeszła w roku ubiegłym w ręce społeczeństwa polskiego Małopolski Wschodniej — co należy podkreślić jako moment nowy i niezwykle dodatni.

Pod wpływem bowiem wzrastającej ekspanzji ukraińskiej w dotychczas biernym społeczeństwie polskim nastąpił zwrot skierowany nie tylko ku koniecznej samoobronie materialnej, ale i podjęciu inicjatywy w dalszym układaniu się stosunków polsko - ukraińskich. Zmniejszanie się polskiego stanu posiadania na Kresach wschodnich, dało impuls do podjęcia szczegółowych i cyfrowych badań istotnego stanu rzeczy panującego na ziemiach południowo-wschodnich i do spopularyzowania zagadnienia ukraińskiego w społeczeństwie polskim drogą licznych odczytów i dyskusji na zebraniach polskich organizacyj społecznych i to nie tylko na terenie Małopolski Wschodniej, ale Warszawy i innych dzielnic Polski. Konieczność podjęcia planowej akcji społeczeństwa polskiego na ziemiach narodowościowo-mieszanych przyczyniła się też w dużej mierze do zjednoczenia i przeprowadzenia konsolidacji społeczeństwa polskiego, w wyniku czego utworzony został jako jego naczelny organ wykonawczy i reprezentacyjny Sekretariat Porozumiewawczy Polskich Organizacyj Społecznych, który też począł występywać oficjalnie w imieniu społeczeństwa polskiego Małopolski Wschodniej. Faktem o niezwykle też dużej doniosłości stało się ogłoszenie przez niego deklaracji, w której społeczeństwo polskie okazało po raz pierwszy gotowość bezpośredniego porozumiewania się ze społeczeństwem ukraińskim, celem dalszego układania stosunków polsko-ukraińskich.

Niestety jednak, jak cała akcja konsolidacyjna społeczeństwa polskiego spotkała się z ostrym atakiem Ukraińców, widzących w niej zamach przeciwko sobie i podważanie podstaw normalizacyjnych (co w mniemaniu Ukraińców miało oznaczać, jednostronny rozwój Ukraińców pod opieką państwową), tak i deklaracja Sekretariatu została przez społeczeństwo ukraińskie całkowicie zignorowana. Złożyły się na to w równej mierze odwrót społeczeństwa ukraińskiego od normalizacji, która zdaniem Ukraińców nie przyniosła im oczekiwanych korzyści, jak i obawa, aby sprawa ukraińska nie przeszła z Warszawy do Lwowa jako czysto lokalna, i aby Ukraińcy w rozmowie z społeczeństwem polskim nie przestali być równorzędnym czynnikiem politycznym układającym się oficjalnie z odpowiedzialną stroną polską.

Jeśli zatem przypomnimy wyniki ankiety Diła, oraz rozłam, jaki na tym tle powstał w partii firmującej dotychczas normalizację — a mianowicie Undzie — musimy stwierdzić, iż rok 1937 w stosunkach polsko-ukraińskich nie przyniósł żadnej większej poprawy i postawił pod znakiem zapytania dalsze losy normalizacji, która przeżywa obecnie swój kryzys. (Sprawę tę omówimy jeszcze osobno).

Bez względu jednak na dalsze losy normalizacji i ułożenie się stosunków polsko - ukraińskich, ogólny bilans r. 1937 wypadnie dla nas nie ze wszystkim ujemnie. Wprawdzie Ukraińcy poczynili w tym czasie szereg dalszych postępów, jednakowoż ważnym dla nas momentem pozwalającym spokojnie patrzeć w przyszłość jest uświadomienie sobie przez społeczeństwo polskie istotnego stanu rzeczy i grożącego stąd niebezpieczeństwa, oraz wyjście w tym kierunku z dotychczasowej apatii i podjęcie inicjatywy w całym szeregu spraw konkretnych przy zjednoczonych siłach całego społeczeństwa polskiego.

(a. z.).

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE ZA AMB. SKRZYŃSKIEGO

Warszawa, 5. 1. (PAT). W dniu 4. stycznia o godz. 10.30, w kościele Świętego Krzyża odbyło się w obecności Msgr. Cortesi'ego, Nuncjusza Apostolskiego i księdza Pacini'ego, radcy Nuncjatury, uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Władysława Skrzyńskiego, ambasadora Rzplitej przy Stolicy Apostolskiej.

ZGON POLITYKA

Ottawa, 5. 1. (PAT) W dniu dzisiejszym zmarł Sir George Perley, wybitny członek stronnictwa konserwatywnego, który odegrał dużą rolę podczas wojny światowej jako minister, któremu podlegał ekspedycyjny korpus kanadyjski. Sir George Perley był wysokim komisarzem Kanady i członkiem gabinetu imperialnego podczas wojny. Podpisał on w imieniu Kanady traktat wersalski i był delegatem kanadyjskim do Ligi Narodów. Sir George Perley liczył 80 lat.

Oszukańcza banda ślusarzy demontowała urządzenia kanalizacyjne

Warszawa, 5. 1. (Tel. wł. — l. r.). Pięciu sprytnych aferzystów postanowiło wzbogacić się kosztem właścicieli domów. Założyli oszukańczą spółkę, wynajęli wóz i objeżdżali szereg domów, gdzie podając się za ślusarzy hydraulików inspekcji wodociągowej, dokonywali rewizji urządzeń kanalizacyjnych.

W każdym domu znajdowali jakieś braki. Wówczas wykręcali niewłaściwe rzekomo części i zabierali je na wóz do zamiany na nowe. Wykręcili w ten sposób wszystkie kosztowniejsze części urządzeń kanalizacyjnych, a nawet zdejmowali muszle.

Części te wywozili na Bagno i sprzedawali, czerpiąc z tego pokaźne sumy. W dniu wczorajszym zjawili się przy ul Gęsiej, gdzie po dokonaniu oględzin oświadczyli, że muszą zabrać 4 muszle klozetowe i 17 kranów mosiężnych. Dozorca kamienicy, któremu wydało się to podejrzane, zgodził się pozornie na zamianę, lecz zawiadomił policję.

Na widok policji cała banda rzuciła się do ucieczki, zostali jednak schwytani.

Oszuści zdołali zabrać ponad 700 różnych części urządzeń kanalizacyjnych.

ODNALEZIENIE LOTNICZKI

Bagdad, 5. 1. (PAT) Wiadomości o odnalezieniu po stronie perskiej między Bender Albas a Dzask lotniczki francuskiej Maryse Hilsz, potwierdziły się. Lotniczka jest cała i zdrowa.

KATASTROFA SAMOLOTU

Frankfurt n M. 5. 1. (PAT). Samolot komunikacyjny, lecący z Mediolanu, uległ katastrofie. Złożona z 3 osób załoga samolotu i 3 pasażerów straciło życie. Przyczyną katastrofy było prawdopodobnie silne oblodzenie skrzydeł samolotu.

Polska a Liga Narodów
Trzy sprzeczne poglądy

Londyn, 5. 1. (PAT). Korespondent dyplomatyczny „Manchester Guardian" omawiając stosunek Polski do Ligi Narodów, uważa, że w opinii polskiej można zauważyć

trzy poglądy: negatywny, pozytywny i krytyczny, który widzi w instytucji genewskiej pewne wartości i który nie chce, aby polityka ligowa stała w sprzeczności z interesami Polski.

Polska — stwierdza „Manchester Guardian" — przeciwstawia się temu, aby

Liga Narodów stała się terenem rozgrywek zwalczających się bloków ideologicznych.

Polska polityka w imię własnych interesów zmierza do zachowania równowagi między sąsiadami: Niemcami, które wystąpiły z Ligi i Zw. Sowieckim, który należy do Ligi.

Jak sprytny Moszek Biederman zrobił interes na naiwnych dostawcach

Warszawa, 5. 1. (Tel. wł. — l. r.). Niejaki Moszek Biederman założył przed kilku miesiącami sklep bławatny na Nalewkach. Obficie zaopatrzył się w towar, płacąc wekslami. Pierwsze weksle wykupił w terminie, czym zjednał sobie zaufanie dostawców. Nabrał więc większą ilość towaru. Tym razem również należność pokrył wekslami. W terminach płatności dostawcy przekonali się, że czeki nie mają pokrycia i weksle zostały zaprotestowane, a wystawcy weksli pod wskazanym adresem nie mieszkają i nigdy nie mieszkali. Jak się okazało, Biederman wysprzedał w ciągu tygodnia wszystkie towary za połowę ceny i zbiegł w niewiadomym kierunku. Ogólna strata dostawców wynosi ponad 40 tys. zł. Poszkodowani złożyli skargę do policji, która wszczęła energiczne dochodzenie i poszukuje zuchwałego oszusta. Syn Biedermana nie chce zdradzić miejsca pobytu sprytnego oszusta.

Ostrożność i powściągliwość

Budapeszt, 5. 1. (PAT). Nawiązując do ostatniej podróży min. Delbosa i pozostającego z tym w związku wzmożonego zainteresowania się polityką polską, „Pesti Ujsag" przynosi życiorys min. Becka, wyrażając się z uznaniem o jego działalności jako ministra spraw zagran.

Minister Beck — pisze dziennik — zajmuje jedno z najwybitniejszych miejsc wśród dzisiejszej dyplomacji świata. Nie ma już dzisiaj ważniejszego zagadnienia europejskiego, przy którego rozwiązaniu stanowisko Polski mogłoby być obojętne.

Polska prowadzi politykę równowagi w stosunku do swych sąsiadów Niemiec i Sowietów.

Nie ma mocarstwa, które nie pragnęłoby przyciągnąć na swoją stronę Polski, która wzmogła swe siły. Polityka polska wykazuje jednak ostrożność i powściągliwość.

Zniesienie moratorium hipotecznego
Dalsze debaty na plenum Senatu

Warszawa, 5. 1. (PAT). W toku dalszej debaty na plenum Senatu nad projektem ustawy o przedłużeniu obniżenia komornego sprawozdawca sprzeciwia się wszelkim poprawkom mniejszości.

W głosowaniu przyjęto poprawki komisji do art. 1. Następnie głosowano nad wnioskiem mniejszości sen. Róga o skreślenie działów 2 i 3. Tę poprawkę przyjęta 42 głosami przeciwko 24 (huczne oklaski). Następnie przyjęto całość noweli z przyjętymi poprawkami, po czym uchwalono obie rezolucje zaproponowane przez komisję.

Z kolei Senat przystąpił do debaty nad projektem ustawy o spłacie niektórych wierzytelności hipotecznych. Sprawozdawca sen. Terlikowski wskazał, że przed czterema laty wprowadzone zostało moratorium hipoteczne, mające na celu ochronę nieruchomości miejskiej w okresie najdotkliwszego działania kryzysu. Dziś

koniecznością jest usuwanie wszelkich zahamowań utrudniających powrót do normalnych stosunków, wobec czego konieczna jest likwidacja tego moratorium i umożliwienie nieruchomości miejskiej korzystanie z kredytu długoterminowego.

Projekt sejmowy idzie po linii **stopniowej likwidacji moratorium i umożliwienia spłaty wierzytelności papierami wartościowymi.**

Do projektu sejmowego komisja prawnicza Senatu wniosła szereg poprawek, przedłużając przede wszystkim moratorium do 1 czerwca 1938 r., dalej ustalając, że t. zw. moratorium sędziowskie w stosunku do wierzytelności przerachowanej na podstawie rozporządzenie Prezydenta z r. 1925 może być odmówione tylko wtedy, jeśli przerachowanie nastąpiło według skali niż 100 proc., albowiem wtedy, kiedy przerachowanie miało miejsce według pełnej skali, dłużnik nie skorzystał z dobrodziejstw wspomnianego rozporządzenia.

W głosowaniu ustawę z poprawką komisyjną przyjęto.

Sen. Wiezner zgłosił interpelacje w sprawie wpisów szkolnych na Górnym Śląsku. — Na tym posiedzenie zakończono.

Błogosławieństwo Ojca św. dla P. Prezydenta i Polski

Citta Del Vaticano, 5. 1. (PAT). Ojciec święty przyjął dzisiaj na audiencji prywatnej charge d'affaires ambasady R. P. przy Watykanie radcę Janikowskiego, który złożył Papieżowi życzenia noworoczne. Ojciec święty udzielił błogosławieństwa Panu Prezydentowi R. P., rządowi polskiemu, oraz wszystkim w Polsce, a zwłaszcza maluczkim.

SKAZANIE AWANTURNIKA

Warszawa, 5. 1. (Tel. wł. — l. r.). Sąd okr. w Częstochowie skazał wczoraj Józefa Straszyka na 2 tyg. aresztu za urządzenie w stanie nietrzeźwym gorszącej awantury w dniu Zaduszmym na miejscowym cmentarzu.

Dalsze śledztwo w sprawie strajku rolnego

Warszawa, 5. 1. (Tel. wł. — l. r.). Z Tarnowa donoszą, że sędzia dla spraw szczególnej wagi, prowadzący śledztwo w sprawie tzw. strajku chłopskiego, po zakończeniu swych czynności w Krakowie, gdzie przesłuchiwał prezesa Zarz. Okr. Str. Lud. Gruzkę, przebywa obecnie w Tarnowie, gdzie m. in. przesłuchany został adwokat Chmiel.

„Precz z motoryzacją"

Warszawa, 5. 1. (Tel. wł. — l. r.). Donoszą z Holandii: Wychodzące w Amsterdamie nowe pismo „Piechur" zwalcza gwałtownie motoryzację i komunikację rowerową, propagując przechadzki piesze i konne. Pismo cieszy się niezwykłym powodzeniem. W ostatnich dniach zaczął wychodzić nowy organ konkurencyjny „Śladami", propagujący identyczne poglądy. Krążą pogłoski, iż gorliwą czytelniczką obu tych organów jest królowa Wilhelmina.

Ostatnie wiadomości sportowe

Czwarty dzień turnieju w Krynicy

W czwartym dniu międzynarodowego turnieju o mistrzostwo Krynicy odbyły się dwa spotkania — oba o wyniku remisowym.

W pierwszym meczu grały drużyny Ferencvaros (Budapeszt) i Rotweiss (Berlin), uzyskują wynik 0:0. Węgrzy wystąpili bez swego najlepszego gracza Sappleforda i przez cały czas meczu bronili się, chcąc utrzymać wynik remisowy, który zapewni im prawdopodobnie mistrzostwo. U Węgrów doskonałym był Hirczak w bramce oraz Fenessy i Gosztani. Niemcy mieli najlepszego zawodnika Kanadyjczyka Mc. Quade Waltera. Na ogół mecz ten, mimo, że grały czołowe drużyny, **wypadł o wiele mniej ciekawie niż następujące po nim spotkanie drużyn krajowych, w którym Warszawianka zagrała wspaniale, remisując z mistrzem Polski Cracovią 1:1 (0:1, 1:0, 0:0).** Bramkę dla Warszawianki zdobył najlepszy jej gracz Andrzejewski po kombinacji z Burdą. Dla Cracovii padła samobójcza bramka obrońcy Warszawianki.

Po czterech dniach stan turnieju jest **następujący: 1) Ferencvaros (Budapeszt gier 3, pkt. 5, st. br. 4:0; 2) Warszawianka gier 3, pkt. 5, st. br. 6:2; 3) Rotweiss (Berlin) gier 3, pkt. 3, st. br. 3:2; 4) Cracovia gier 3, pkt. 3, st. br. 2:2; 5) K. T. H. gier 2, pkt. 0, st. br. 2:5, Jaworzyna gier 2, pkt. 0, st. br. 0:6.**

OSTRA ZIMA

Berlin. 5. 1. (PAT). Nocy dzisiejszej w różnych okolicach Niemiec spadły gęste śniegi i zapanował silny mróz. W górzystej Bawarii zanotowano rekordową temperaturę —30 st.

Paryż. 5. 1. (PAT). Nad całą Francją przechodzi obecnie fala silnych mrozów nienotowanych tu od szeregu lat.

40 TYS. OSÓB ZGINĘŁO W WYPADKACH SAMOCHOD.

Nowy Jork. 5. 1. (PAT). Statystyki towarzystw ubezpieczeniowych podają, że w ciągu 1937 roku zginęło w wypadkach samochodowych na terenie Stanów Zjednoczonych 40.300 osób. 1.060 tysięcy osób odniosło rany.

TAJEMNICZY WYBUCH

Brest, 5. 1. (PAT) Dochodzenie, prowadzone w sprawie eksplozji na pokładzie statku „Adria", w chwili gdy znajdował się on w pobliżu Ouessan. nie zostało jeszcze całkowicie zakończone. Okręt ten, który płynął pod flagą panamską, jak zaznacza Havas, pochodził z Triestu.

Za działalność antypaństwową rozwiązano litewskie stow. młodzieży

Wilno, 5. 1. (PAT). Starosta grodzki wileński na podstawie art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 1932 r. o prawie o stowarzyszeniach zawiesił działalność litewskiego Towarzystwa św. Kazimierza wychowania młodzieży i opieki nad nią w Wilnie.

Motywem tej decyzji była sprzeczna z prawem i zagrażająca bezpieczeństwu publicznemu działalność tego T-wa, przybierająca w niektórych wypadkach cechy systematycznej akcji antypaństwowej.

Jasny, niedwuznaczny alians

Wymiana dyplomatycznych depesz

Warszawa. 5. 1. (PAT). Nowomianowany premier rumuński p. Oktawian Goga przesłał na ręce p. premiera Składkowskiego następującą depeszę:

„Przesyłam Waszej Ekscelencji braterskie pozdrowienia dla kraju, dla którego uczucia przyjaźni, tak w przeszłości jak i w dniu dzisiejszym budziły zawsze potężne echo w świadomości społeczeństwa Rumunii, uważającej nasz alians jasny i niedwuznaczny za naturalny akt historycznych przeznaczeń.

Myśl moja zawsze zwracała się w kierunku szlachetnego Narodu polskiego, jako do szczerego i nieodłącznego towarzysza dni jutrzejszych. Dałem tej prawdzie wyraz niezliczoną ilość razy i uważam za swój obowiązek powtórzyć ją w tej uroczystej dla mnie chwili".

Na przesłany przez p. Premiera Gogę telegram, p. premier Składkowski odpowiedział następującą depeszą:

„Przesyłając moje najszczersze gratulacje z okazji znakomitego dowodu zaufania, udzielonego Waszej Ekscelencji przez J. K. M. Króla Rumunii, łączę me najserdeczniejsze życzenia powodzenia Jego wysokiej misji.

Jednocześnie mogę zapewnić, iż uczucia, które zechciał Wasza Ekscelencja wyrazić, odpowiadają w zupełności mojemu szczeremu pragnieniu bliskiej współpracy dla zacieśnienia wciąż coraz silniejszych więzów niewzruszonej przyjaźni i przymierza, które tak ściśle łączą Rumunię i Polskę".

Podobna wymiana depesz nastąpiła między rumuńskim min. spraw zagr. p. Istrate Minescu a p. min. J. Beckiem.

„Front rumuński" przyrzeka poprzeć obecny rząd premiera Gogi

Gwałtowne ataki na „patefonowego" mówcę

Bukareszt, 5. 1. (PAT) Były premier Vajda Voievod, przewódca stronnictwa „front rumuński", omówił na zebraniu wewnętrzno-organizacyjnym sytuację rządu premiera Gogi. P. Voievod oświadczył, iż stronnictwo jego zachowuje stosunek przyjazny i poprze chętnie dążenia rządu w dziedzinie narodowo-rumuńskiej. Dalej mówca poruszył kwestię stosunku do partii caranistycznej p. Maniu, stwierdzając, iż nie może dojść do żadnej współpracy z tym stronnictwem. Również poddał ostrej krytyce politykę p. Titulescu, która odpowiada zresztą, jak stwierdził, zasadom partii caranistycznej, p. Voievod oświadczył:

„Życzę p. Maniu wszystkich współpracowników tego rodzaju jak p. Titulescu, który chciał pchnąć Rumunię w objęcia Sowietów przez swą grę ekwilibrystyczną i dwulicową, który ganił nas wówczas, kiedy mówiliśmy o interesach narodowych i przeciwstawiał nam Ligę Narodów, oraz który po dłuższej pielgrzymce politycznej i geograficznej zdobył się na odwagę wygłoszenia przemówienia za pomocą patefonu".

Dziennik „Tara Nostra", organ partii rządowej nawiązując do tego oświadczenia, pisze, że oświadczenie p. Voievoda potwierdza, iż z pp. Titulescu i Maniu nie może być konstruktywnej współpracy.

Dalsze zawieszenia dzienników

Bukareszt, 5. 1. (PAT). Akcja nacjonalizacji prasy jest prowadzona skrupulatnie w całym kraju. Po zamknięciu redakcyj wielkich dzienników stołecznych z personelem redakcyjnym żydowskim, zawieszono dalsze pisma, mianowicie „Lumea" (Świat), „Ziua" (Dzień), „Tribuna Evreiascu" (Trybuna żydowska), „Noutatea" (Nowość), wychodzące w Jassach.

Również zawieszony został w Czerniowcach, jak donosi prasa stołeczna ,szereg pism redagowanych przez dziennikarzy żydowskich w języku niemieckim. Dalej zawieszone być mają pisma, wychodzące w języku rosyjskim w Besarabii, ponieważ w Rumunii nie istnieje mniejszość rosyjska a tylko ukraińska i pisma redagowane w języku rosyjskim czytane są przez Żydów.

Uwięzienie francuskiego konsula

Niezwykła forma środków represyjnych

Bayonne. 5. 1. (PAT). Władze wojskowe gen. Franco aresztowały wczoraj w Irunie agenta konsularnego francuskiego Ducoureau, oraz zatrudnionych przez niego agentów handlowych.

Na temat tych aresztowań krążą pogłoski, że ostatnie nagle aresztowanie 4 obywateli francuskich stanowi represję z powodu dalszego pozostawania w więzieniu francuskim byłego komendanta wojskowego Irunu Troncoso.

Saragossa. 5. 1. (PAT). Wczoraj o godz. 13-ej odbyła się eksportacja zwłok trzech dziennikarzy, którzy polegli pod Saragossą. Trumny ze zwłokami załadowano na samochody ciężarowe i odesłano do Hendaye.

Salamanka. 5. 1. (PAT). Komunikat wielkiej kwatery głównej z godz. 20 e donosi, że śnieżyce utrudniają w wysokim stopniu ruchy wojsk. Mimo 14 st. mrozu, oddziały pierwszej linii walczą zaciekle z nieprzyjacielem, zdobywając szereg ważnych punktów i zadając olbrzymie straty czerwonym.

Roosevelt — Wilson

Marginesowe analogie francuskiej prasy

Paryż, 5. 1. (PAT). Orędzie prezydenta Roosevelta zostało przyjęte w Paryżu z dużym zadowoleniem. Co się tyczy ewentualnych bezpośrednich konsekwencyj deklaracji prezydenta, to oceniane są one jednak dość sceptycznie, przy czym w kołach politycznych i dziennikarskich przeważa raczej pogląd, że

orędzie przeznaczone było na użytek wewnętrzno-polityczny Ameryki i miało na celu osłabienie panujących wśród opinii publicznej Stanów Zjednoczonych tendencyj izolacyjnych.

Szereg dzienników porównywuje wystąpienie prezydenta Roosevelta z pacyfistycznym orędziem prezydenta Wilsona,

który wybrany został ponownie na prezydenta Stanów właśnie dzięki swemu pacyfistemu stanowisku, a który jednak mimo to zmuszony był interweniować w wojnie światowej na rzecz Francji i Anglii.

W. Brytania nie dotrzymała postanowień śródziemnomorskiego układu z Włochami?

Berlin. 5. 1. (PAT). Na łamach „Berline Tageblatt' ukazał się artykuł znanego publicysty włoskiego Gaydy, poświęcony rocznicy gentleman agreement na morzu Śródziemnym między Włochari a Anglią. Gayda uważa, że W. Brytania nie dotrzymała istotnych postanowień tego układu.

Dla wyjaśnienia stosunków włosko-angielskich i zapewnienia współpracy obu krajów konieczne jest — zdaniem Gaydy — spełnienie przez W. Brytanię czterech warunków: 1) Posiadanie dobrej woli, której obecnie, jak zauważa Gayda, jest niezbyt wiele. 2) Uznanie wszystkich uprawnień Wioch, a więc również nowego imperium włoskiego. 3) Zaufanie i lojalność, których — zdaniem Gaydy — brakło w sprawach hiszpańskich. 4) Uznanie „nowych rzeczywistości dziejowych" faszyzmu i narodowego socjalizmu, osi Berlin—Rzym, oraz ostatecznego zerwania przez Niemcy i Włochy z Ligą Narodów.

Czy orzeczenie arbitrażowe rządu rozwiąże trudności na rynku pracy

Paryż, 5. 1. (PAT) W ciągu dnia dzisiejszego, a najpóźniej w środę, premier Chautemps wydać ma orzeczenie arbitrażowe w sprawie strajku w przemyśle traisportowym. Od poniedziałku premier prowadzi nieustanne konferencje z przedstawicielami pracodawców i związków zawodowych.

Po zlikwidowaniu strajku w przedsiębiorstwach transportu papieru monopolitycznej instytucji kolportażu p. n. „Messageries Hachette", samochody ciężarowe tej firmy zastąpiły w ekspedycji gazet wozy wojskowe, pełniące tę służbę w okresie strajku.

Jedną z głównych trudności przy rozwiązywaniu konfliktów strajkowych, stanowi sprawa sankcyj za udział w tym ruchu. Pracodawcy stoją na stanowisku, że przyjmowanie i zwalnianie robotników stanowi w tej chwili ostatnią prerogatywę pracodawców, nie podlegającą dotychczas kontroli związków zawodowych.

DEMENTI

Bukareszt, 5. 1. (PAT). Agencja Rador komunikuje: W kołach miarodajnych oświadczają, iż nic nie jest im wiadome na temat informacji pewnych dzienników cudzoziemskich na temat rzekomo projektowanej wizyty Ribbentropa w Bukareszcie.

WYCIECZKA RUMUŃSKA U MUSSOLINIEGO

Rzym, 5. 1. (PAT) Mussolini przyjął delegację 50 członków wycieczki rumuńskiej z b. ministrami Manoilesco na czele. Na placu Weneckim zgromadzili się wszyscy uczestnicy wycieczki w liczbie 1500. Mussolini kilkakrotnie ukazał się na balkonie, dziękując za wznoszone na jego cześć okrzyki.

Najbliższe dni przyniosą ustalenie naszych kontyngentów wywozowych

Warszawa. 5. 1. (Tel. wł. — l. r.). W drugiej połowie stycznia rozpocząć się mają obrady polsko-włoskiej komisji rządowej, które będą prowadzone przypuszczalnie w Warszawie.

Porządek obrad obejmuje sprawy dotyczące wyników, wypływających z wykonania zawartej w swoim czasie umowy handlowej z Włochami. Następnie w lutym spodziewane są obrady komisyj rządowych polsko - niemieckiej i polsko - francuskiej celem rozpatrzenia wyników dotychczasowej wymiany towarowej między Polską a Niemcami i Francją, oraz ustalenia kontyngentów wywozowych na okres kwartalny. Spotkanie komisji polsko-niemeickiej nastąpi w Monachium, a polsko - francuskiej w Warszawie.

Ponadto w styczniu przewidziane są rozmowy handlowe z Grecją, mające na celu uregulowanie stosunków handlowych polsko - greckich. Rokowania odbędą się w Atenach. Również w drugiej połowie stycznia należy się spodizewać wznowienia rozmów handlowych polsko - łotewskich które odbędą się w Warszawie.

MASOWA EMIGRACJA ŻYDÓW Z RUMUNII

Praga, 5. 1. (PAT) Czeskie Biuro Prasowe ogłasza, że wiadomości o rzekomym przybyciu do Czechosłowacji wielkiej liczby żydów, emigrujących z Rumunii, są nieprawdziwe, albowiem — jak zapewniają w kołach kompetentnych — rząd przedsięwziął szereg środków dla ochrony narodowego rynku pracy.

KOBIETA I DOM

Obiad przemyślany i nieprzemyślany
o jednakowej wartości odżywczej

Czy na jedzeniu można oszczędzać? Owszem, o ile jadłospis codziennych obiadów i innych posiłków będzie przez panią domu dokładnie przemyślany. Jadłospis musi być w ten sposób zestawiony, by przy minimum kosztów posiadał odpowiednią wartość odżywczą.

P. Maria Morzkowska, magister przyrody i dietetyki podaje zestawienie kosztu dwóch obiadów o jednakowej wartości odżywczej, nieprzemyślanego i przemyślanego pod względem kosztu.

I. OBIAD OSZCZĘDNY, ILOŚĆ I KOSZT NA 4 OSOBY

Jadłospis: Barszcz czerwony na mięsie z ziemniakami,
Karp z jajami i jarzynami,
Kluski krajane z masłem,
Kompot z owoców suszonych mieszanych.

Koszt.

20 dkg. włoszczyzny	zł. 0,10
½ kg. mięsa na smak	„ 0,70
½ kg. buraków	„ 0,08
1 kg. ziemniaków	„ 0,08
1 kg. karpia	„ 2,40
½ kwaterki śmietany do ryby	„ 0,15
18 dkg. masła do ziemniaków, jarzyn i klusek	„ 0,55
2 dkg. mąki do sosu	„ 0 01
¾ kg. klusek gotowych włoskich	„ 0,50
20 dkg. owoców suszonych	„ 0,80
5 dkg. cukru	„ 0,05
Razem koszt na 4 osoby	zł. 5.42
Koszt na 1 osobę	zł. 1.35

Ponieważ koszt powyższego obiadu przekracza nasze możliwości, przystępujemy do szczegółowej analizy produktów. Jeżeli użyjemy tańszych produktów nie zmniejszając ich wartości odżywczej i zamiast mięsa na smak użyjemy kości z dodaniem grzybów, zamiast drogiej ryby — użyjemy tańszej, usuniemy kluski i jaja, a w to miejsce damy fasolę i zamiast droższych owoców damy tańsze, — to kalkulacja takiego obiadu wypadnie dodatnio:

II. OBIAD PRZEMYŚLANY, OSZCZĘDNY

Ilość i koszt na 4 osoby

Jadłospis: Barszcz czerwony z fasolą,
Dorsz z jarzynami,
Ziemniaki z wody z koperkiem,
Kompot ze śliwek suszonych.

Koszt.

40 dkg. włoszczyzny		zł. 0,20
¼ kg. kości na barszcz	zł. 0.20	
1 dkg. grzybów suszonych	„ 0,10	„ 0 30
½ kg. buraków		„ 0,08
1 kg. ziemniaków		„ 0,08
30 dkg. dorsza		„ 1 05
½ kwaterki śmietany do ryby		„ 0,15
13 dkg. słoniny	zł. 0 25	
5 dkg. masła	„ 0,15	„ 0.40
4 dkg. mąki do zupy i sosu		„ 0 02
12 dkg. fasoli suszonej		„ 0,10
20 dkg. śliwek suszonych		„ 0.40
5 dkg. cukru		„ 0,05
Razem koszt na 4 osoby		zł. 2,83
Koszt na 1 osobę		zł. 0,71

Jak więc widzimy z powyższego przykładu czynność układania jadłospisu przemyślanego z dokładnym skontrolowaniem potrzebnych produktów opłaca się sowicie. W danym wypadku dało nam oszczędności zł. 2.59, co miesięcznie daje sumę 77 zł. 70 gr. Poza tym pozostają inne posiłki, które powinnyśmy skontrolować, dolewając ilość naparzanej herbaty, czy kawy, bo daj o pół łyżeczki dziennie mniej, da nam w miesiącu kilka deka oszczędności tego produktu. Kupowanie dokładnej ilości mleka potrzebnej dla domowników, gotowanie obiadów bez resztek, daje także pole do oszczędności, bo pozostawienie resztek na dnie garnków, resztek schodzących ze stołu, z którymi niewiadomo co zrobić — bo jest za mało, aby odgrzać, więc wrzuca się do odpadków, to wszystko jest wyrzucaniem pieniędzy w błoto, bezmyślne, bezużyteczne. Spróbujmy przeliczyć na gotówkę te drobne ilości produktów pozostających, niepotrzebnych, nieużytych przez domowników.

Każdy dzień nastręcza dużo możliwości do oszczędzania, jak widzimy z powyższych przykładów i jak za pomocą wyliczeń na gotówkę możemy kontrolować nasze czynności domowe. Aby jednak czynności te rozważnie wypełniać, musimy prowadzić rachunkowość domową z kalkulacją, budżetem i kontrolą wykonania budżetu. Do tego zmusza nas życie, którego wariunki stają się z dnia na dzień trudniejsze.

Z kolekcyj karnałowych

Na początek sukienki „małe", przedpołudniowe. Niespodziewane połączenia cekinowych kieszonek i kołnierzy z surowością czarnej wełny. Kostium spacerowy — przepowiednia mody wiosennej: bardzo wcięta marynarka — szalik z ciemno-wiśniowego velour'u w złote prążki. Wiśniowa róża przypięta bardzo nisko, przy zwężeniu klapy.

Suknie popołudniowe: jersey'e jedwabne i wełniane. Ładna sukienka brązowa z wąską, równą spódniczką. Podłużne draperie stanika otwarte na wy dłużony trójkąt jasnej kamizelki; wąski, szmaragdowy pasek.

Dominuje czerń. Suknia na popołudniowe dancingi czarna krótka, inkrustowana siatką z lśniącego, jedwabnego sutażu. Z tyłu szkic bolera. Ramiona dyskretnie poszerzone.

Suknia brydżowa długa — czarny jersey wełniany. Wydłużona, trójkąt na kamizelka i chwasty przy dwukrotnie opasującej stan szarfie — ze stalowych cekinów.

Czarna, wieczorowa „mała" z szerokimi, kimonowymi rękawami, dającymi się podwijać i wydłużać. Inkrustacja z koronki tworząca na plecach karo. Brylantowy klips pod szyją i dwie brylantowe klamry przy pasku.

Niebywale malarska suknia, jakby stworzona dla Maetterlinckowskiej „księżniczki Maleny" — jersey jedwabny barwy glicynii. Suknia równa jak tunika, opadająca do dołu w równych fałdach. Stanik podchodzący wysoko pod szyję, wymarszczony w ornament dużych ostrokątów. Pasek ze złotej skóry — wypukły, okrągły.

Suknia do tańca — fiołkowo-chabrowa. Bardzo kloszowa. Pasek z brylantowej siatki. Okrągły karczek z tiulu do cieniu, z aplikacją.

Czarna suknia wieczorowa z draperią dwubarwną bladoróżową i pastelowo błękitną (najmodniejsze zestawienie). Draperie dają się wiązać jak szarfa, rzucać do tyłu jako tren i układać na ramionach jak zarzutka.

Tafta błękitno-srebrzysta. Oryginalne rękawy-bufy ściągnięte ku ramionom.

Lama srebrno-różowa, Przymarszczona. Głęboki dekolt. Czarny tailleur de minuit. Gruby ryps krawatowy. Suknia głęboko dekoltowana — żakiet z przeźroczystym, tiulowym karczkiem.

Młodociana sukienka blado-niebieska, mocno skloszowana. Wiązanka róż morelowych i szkarłatnych przy pasku.

Suknia — „wielka" balowa, z różowego satin cire (najmodniejszy odcień — rose shocking).

Suknia z jakiejś nowej odmiany satin, o połysku matowym, srebrzystym — barwy księżycowej poświaty.

Półkrynolina z czarnej tafty. Poprzeczne plisy z grubego tiulu, odsłonięte plecy — paradoks wysokiego kołnierzyka zatulającego twarz. Dwie duże kamelie o rozmaitych odcieniach szkarłatu.

Ewolucja mody romantycznej — czarny tiul rozświetlony różową szarfą i różą.

Gość, spóźniony, zabytkowy wśród wieczorowych wspaniałości — krótki komplet z aksamitu czarnego, ujawniający, po zdjęciu marynarki, bluzkę z tiulu i srebrnych cekinów.

Bardzo dużo pięknych rzeczy. Więcej niż się da spamiętać. A to tylko taki nadprogramowy pokaz „międzysezonowy".

PLOTECZKI ZE ŚWIATA

Błękitne włosy

W czasie obrad przedstawicieli kunsztu fryzjerskiego, które odbyły się niedawno w Berlinie, zadecydowano, iż najmodniejszym kolorem włosów w zimie 1937/38 będzie w Niemczech odcień blond lazurowy. Barwę tę uzyskuje się w ten sposób, iż jasnym blond włosom przez zastosowanie odpowiednich preparatów nadaje się połysk błękitnawy, który czasami przechodzi aż w odcień fioletowy. W dzień trudno go zauważyć, jednakże w sztucznym świetle wieczornym występuje ten odcień — jak twierdzą znawcy — w sposób bardzo interesujący. Czy poza Niemcami przyjmie się moda włosów blond-lazurowych także i w innych krajach — okaże karnawał

Bokobrody i wąsy mają być znów modne

Taka zastraszająca wieść idzie z Hollywood, gdzie puszcza ją w kurs mistrz fryzjerski i kosmetyczny, Max Factor.

Twierdzi on, że większość gwiazdorów filmowych już nosi dużo dłuższe włosy i że obecnie krótkie i napomadowane uczesanie stanowczo się przeżyło.

Nadto mistrz brzytwy, radby przemienić ją na nożyce i grzebień, jeżeli chodzi o „ozdobę twarzy męskiej, wąs podkręcony". — Nie wystarcza mu to: razem z wąsami mają zmartwychwstać bokobrody. O brodach nie wspomina.

Mistrz twierdzi, że damy niezmiernie będą ceniły tę reformę. Cóż na to piękne panie, od których w tej sprawie wiele zależy?

Kącik kosmetyczny

NA ZMĘCZONE OCZY bardzo wskazane jest przykładać kompresiki z utartego, surowego jabłka dwa razy dziennie

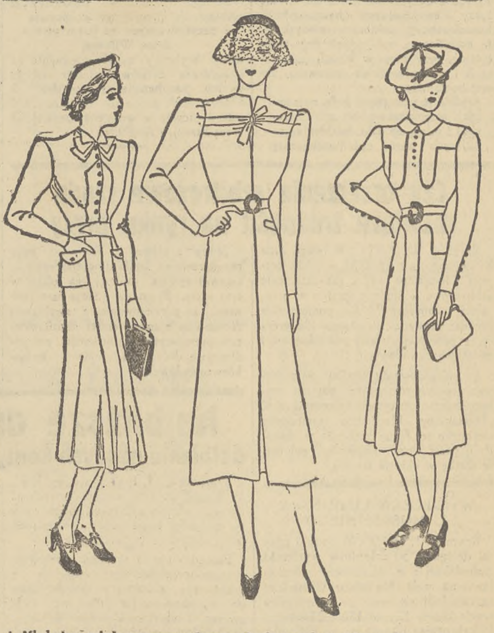
NADMIERNA OBFITOŚĆ WĄGRÓW, zależna jest od nadmiaru tłuszczu na skórze twarzy. Przy leczeniu wągrów trzeba zawsze zwrócić uwagę na stan zdrowia i leczyć obok wągrów cały organizm. Tymczasem zmywać twarz dwa razy dziennie ciepłą wodą, zmywając zaraz potem wodą zimną. Rozrobioną papką 3 proc. wody utlenionej z otrębami pszennymi przemywać wągry.

Świąteczny numer „Pani Domu"

Art. wstępny nawołuje do jędrności życiowej i do wzmożonej inicjatywy. Art. „Łamigłówka budżetowa" omawia podstawy racjonalnej gospodarki, opartej na dobrze przemyślanym budżecie. Art „Dlaczego płacimy podatki" rozważa rodzaje podatków i terminy ich płatności. Jak wdrażać dzieci do prac domowych i jakimi sposobami skłaniać zarówno chłopców jak i dziewczynki do nabywania umiejętności gospodarskich mówi pięknie ilustrow. art. „Stosunek dziecka do prac gospodarskich". Karnawałowe sprawy toaletowe omawia art. W. Jewniewiczowej. Uzupełniają go piękne modele sukni ślubnych. Uproszczenie prac domowych pozwala na wypoczynek i rozrywkę. Jednym z takich uproszczeń będzie nauczenie się cerowania na maszynie; szczegółowo opowiada o nim art pod tym tytułem. Wiadomości z Inst. Gosp. Dom. słownik wyrazów gospodarskich, wreszcie przepisy kulinarne dopełniają treści interesującego numeru.

„Pani Domu" jest do nabycia w większych księgarniach, w kioskach gazetowych i w Administracji — Warszawa, N. Świat 1. 9.

1. Młodociana suknia spacerowa z jerseyu. Guziki i pasek ze skóry, praktyczne kieszenie Kołnierz zakończony dwukolorowym jedwabnym szalem. — 2. Młodociana skromna suknia popołudniowa z czerwonej matowej krepy. Wrobione plisy tworzą przybranie. — 3. Skromna spacerowa suknia z włochatej angorskiej wełny. Oryginalny karczek.

Przegląd prasy

CZECHOSŁOWACJA — POLSKA — NIEMCY

Zainteresowanie Czechosłowacji naszymi stosunkami wewnętrznymi znane jest od dawna. Wiemy, że i obecnie Czechosłowacja bardzo żywo interesuje się tym co np. dzieje się w Małopolsce. „Kurjer Warszawski" w obszernej korespondencji z Pragi przynosi na ten temat interesujące uwagi:

„Sytuację wewnętrzną Polski śledzi prasa czeska bardzo pilnie. Interesuje ją w tym wszystkim i jest jej uczuciowo najbliższa idea demokracji, którą przeciwstawia „totalizmowi" — i to przeciwieństwo, wzięte z ogólnego, międzynarodowego słownika, studiuje pilnie na skomplikowanym przykładzie polskim. Studiuje oczywiście nie po akademicku, ale z żywym subjektywizmem, popierając myślowo demokratyzm i życząmu zwycięstwa we własnym interesie, w przewadze bowiem i utrwaleniu się tej idei widzi ugruntowanie własnej racji stanu i własnej misji politycznej w Europie środkowej".

Podobno te sympatie czeskie dla polskiej demokracji wiążą się z nadziejami na zmianę, w razie zwycięstwa demokracji, kursu polskiej polityki zagranicznej. Na razie jednak zmienia się, pod wpływem rad min. Delbosa, kurs polityki czechosłowackiej w stosunku do Niemiec. W tej samej korespondencji „Kuriera Warszawskiego" czytamy:

„Za rezultat tej rady, (Min. Delbosa — red. „Dz. P.") jak się wydaje, można uważać solidarne głosy całej prasy czeskiej, rozpatrujące pozytywnie sprawę nawiązania rozmów z Berlinem — i niemniej znamienny protest, jaki przeciw tej akcji zgłosił organ komunistów „Rude prawo". Nie ulega wątpliwości, że zostały podjęte urzędowe kroki, które mają iść w kierunkach: naprzód chodzi o zatamowanie zbyt ostrych ataków prasowych; następnie o ściślejszą kontrolę i zakaz propagandy emigrantów niemieckich; wreszcie o zezwolenie na organizowanie się obywateli Rzeszy, przebywających stale w Czechosłowacji, w związki socjalno-nacjonalistyczne (hitlerowskie) pod opieką niemieckiego poselstwa w Pradze.

Rokowania w tych trzech kierunkach mają się znajdować w pełnym biegu, przy czym ze strony czechosłowackiej akcentuje się ścisłą zasadę wzajemności oraz wskazuje na pewne trudności w ograniczeniach prasowych, które nie zna system „totalizmu" w Rzeszy.

Być może, że w pośrednim związku z tą dyplomatyczną akcją pozostają artykuły wstępne, jakie pojawiły się w „Narodnich Listach" i w „Lidowych Nowinach" na temat polskiej polityki zagran. W obu tych artykułach objaśnia się tę politykę koniecznością równowagi między dwoma potężnymi sąsiadami, Rosją i Niemcami, lecz w ostatecznych konkluzjach W. Sis w „Narodnich Listach" politykę polską niemal w pełni akceptuje, natomiast bliskie kołom rządowym „Lidowe Nowiny" wypowiadają się o niej krytycznie, opierając się na ostatnim oświadczeniu min. Becka na temat Ligi Narodów".

AECJUSZ — DEMOKRACJA — ANTYSEMITYZM

Sjonistyczny „Nowy Dziennik" w bardzo dowcipny sposób łączy losy demokracji z nieodzownością zwalczania antysemityzmu. Autor nawiązuje do ostatniej epoki cesarstwa rzymskiego i najazdów barbarzyństwa północnego, tak znakomicie przedstawionej w książce Parnickiego pt. „Aecjusz" i dopatruje się analogii między czasami Aecjusza a obecnymi. Snuje takie uwagi:

„Wzorowana na tradycjach Rzymu cywilizacja europejska,ześrodkowana w zachodnich demokracjach i w Stanach Zjednoczonych, przeżywa, zdaje się, obecnie podobny okres. Potomkowie dawnych Gotów, Niemcy, pierwsi rzucili w tłumy waśń wewnętrzną, analogiczną do dawnych sporów kościelnych".

Pomijając ścisłość historyczną tej uwagi, zapytajmy, jakiż środek ratunku wskazuje sjonistyczny publicysta dla zachodnich demokracji i Stanów Zjednoczonych? Oto rada „Nowego Dziennika":

„Po tym, co uczyniono w Berlinie, po tym co zaszło pod Addis Abebą, po tym co się dzieje na wzgórzach Aragonii i po tym co się stało w Szanghaju — wydarzenia dni ostatnich w Bukareszcie nie są już jakimś bałkańskim epizodem, tylko groźnym memento. I ciekawa rzecz, że wszędzie najście barbarzyństwa na cofającą się cywilizację europejską odbywa się przy akompaniamencie antysemickich pobrzękadeł... Czy nie tkwi w tym jakiś omen, wskazujący demokracjom zachodnio europejskim, że o ile chcą uratować siebie, powinny przede wszystkim zwalczać antysemityzm?

Aecjusz z tym zagadnieniem nie miał do czynienia. Ale wiek XX winien się nad tym zastanowić".

Ta ad hoc spreparowana historiozofia musi wywołać poważne zastrzeżenia we wszystkich kołach nie wyłączając demokratów. Mamy wrażenie, że nic tak nie szkodzi demokracji i demokratom, jak bezceremonialne kibicowanie prasy żydowskiej. (s.)

Dobrodziejstwo zdrowia dla rzesz młodych robotników

Groźnym niebezpieczeństwem, ciążącym nad nowoczesną cywilizacją są fatalne warunki zdrowotne, jakie stwarza dla szerokich rzesz pracowniczych rozwój przemysłu fabrycznego. Życie w wielkich ośrodkach miejskich, w okręgach przemysłowych, zatrutych wyziewami fabrycznymi, pozbawionych całkowicie świeżego, zdrowego powietrza, pociągnąć musi za sobą nieuniknione skutki dla stanu zdrowotnego tych szerokich mas, które skazane są na zamieszkiwanie w pobliżu swych warsztatów pracy. Najwybitniejsi lekarze zgodni są co do tego, że w okół miast przemysłowych powietrze zatruto jest w promieniu ponad 10 kilometrów.

Bogaty przemysłowiec, czy kupiec, posiadający własny samochód i duże środki pieniężne może mieszkać daleko za miastem, może wyjeżdżać pod koniec każdego tygodnia na t. zw. week-end. Dla robotnika jest to niedostępny luksus. Zmuszony do wczesnego stawiania się w fabryce, z której wychodzi zmęczony i wyczerpany fizycznie, nie zawsze może się on zdobyć na odwagę, by narażać się na dodatkowe zmęczenie długiego dojazdu koleją do osiedla podmiejskiego — mimo że ten dodatkowy wysiłek sowicie by mu się opłacił, ratując jego zdrowie. Wyjazdy na koniec tygodnia poza miasto są przy dzisiejszym poziomie płac nieosiągalnym w praktyce marzeniem. Olbrzymia większość pracowników przemysłowych skazana jest na zatruwanie się przez okrągły rok skażonymi wyziewami fabrycznymi, niezdrowym miejskim powietrzem, stając się podatnym gruntem dla licznych, straszliwych chorób społecznych, które z gruźlicą na czele zbierają rok rocznie obfity plon.

Dlatego też z najwyższym uznaniem odnieść się trzeba do prowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych akcji kolonii leczniczo-wypoczynkowych dla robotników i robotnic. Akcja ta, prowadzona już od pewnego czasu, zostaje znacznie rozszerzona w roku bieżącym. W roku tym Z. U. S. uruchamia kolonie leczniczo-wypoczynkowe w miejscowościach podgórskich dla przeszło 2 tysięcy młodocianych pracownic i pracowników. W roku ubiegłym korzystało z kolonii Z. U. S. ponad 1 tys. młodocianych.

Kandydaci do kolonij wybrani zostaną spośród najbardziej potrzebujących pomocy, a więc spośród tych, którzy ze względu na zbyt niskie uposażenie nie mogliby pozwolić sobie w żaden sposób na wyjazd na własny koszt, a którzy, pracując w ciężkich warunkach, potrzebują najbardziej wypoczynku. Lekarze domowi wybiorą spośród tych kandydatów takich, których stan zdrowia wymaga poratowania. Jednocześnie jednakże, — aby zapobiec szerzeniu się w koloniach chorób zakaźnych, a przede wszystkim gruźlicy — nie zostaną dopuszczeni kandydaci dotknięci chorobami infekcyjnymi, lub gorączkujący, dla których istnieją odrębne sanatoria.

Dla ułatwienia wyjazdu, z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych współdziałać będą inspektorzy pracy, by w razie jakichkolwiek trudności ze strony pracodawcy ułatwić kandydatowi do kolonii uzyskanie urlopu.

Pobyt w kolonii, — którego koszta są całkowicie pokrywane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak również i koszta przejazdu na kolonie — trwa dwa tygodnie.

Wypoczynek urozmaicony jest sportami i rozrywkami na świeżym powietrzu, pod ścisłym nadzorem lekarskim, a ponadto uczestnicy kolonii są forsownie odżywiani. W ten sposób dwutygodniowy pobyt w kolonii leczniczo-wypoczynkowej staje się prawdziwym dobrodziejstwem dla zdrowia zagrożonego wielkomiejskimi warunkami życia, jest zastrzykiem świeżego powietrza do płuc zatrutych wyziewami fabrycznymi, jest często najlepszym ratunkiem przed grożącą gruźlicą. Wypoczęty robotnik wraca do swej pracy pełen nowych sił i z zapasem zdrowia, który pozwoli mu łatwiej przetrwać w tych warunkach życia i pracy, na jakie jest skazany. ad.

ZŁÓŻ DATEK NA BEZROBOTNYCH!

MADELON LULOFS

KULIS

60

PRZEKŁAD H. BUKOWSKIEJ

(Ciąg dalszy.)

— Przecież w naszym pondoku zamordowano Chińczyku, — rzekł cicho. Inspektor myślał przez chwilę.

Amat i Nur zamienili szybkie spojrzenie, w którym żarzyła się mściwość i nienawiść. W rosnącym świetle nowego dnia stała cisza, ciężka i nieruchoma, a w niej czaiła się tajemna walka tych dwóch ludzi. Skrytobójcze morderstwo, które wystrzeliło z gorącej, płodnej gleby jak fanatyczny pasożyt, było tylko pretekstem, zewnętrznym bodźcem do ostatecznej rozgrywki.

— Czy Ruki wie, kto jest głównym sprawcą?

— Może i wie...

— A inni nie wiedzą...

— Może i inni wiedzą...

— W takim razie, dlaczego właśnie Ruki zbiegł?

Amat zawahał się chwilę, zanim odpowiedział na to pytanie.

Potem rzekł z niepewnym uśmiechem:

— Może się bał... Ruki jest nowy i niedoświadczony.

Myśli inspektora wróciły do sceny śledztwa policyjnego, wszczętego na plantacji z powodu śmierci Chińczyka.

Wszyscy kulisi siedzieli wówczas rzędem na ziemi. Wszyscy odpowiadali jednym, stereotypowym słowem:

— Nie wiem...

— Wobec policji nikt nie przyznawał, że wie cośkolwiek, — zauważył inspektor.

— Bali się...

— Kogo?

— Może samego sprawcy. Być może, że to jest zuchwały kulis...

Nur poruszył się nieco.

— A teraz dosyć tych niedomówień. Kto jest sprawcą?

Amat otarł usta dłonią i obejrzał się na trzy przykucnięte postaci.

— Świadkowie — zaczął powoli, — nie spuszczając oczu z Sentona i Saimy — świadkowie mówią, że Nur...

— Kłamstwo! — przerwał Nur porywczo. — Ja tego nie zrobiłem.

— Milcz! — ofuknął go inspektor i zwracając się do mandura, zapytał:

— A więc Nur?... Kto to może potwierdzić?

— Ruki mógł to potwierdzić, bo widział. A także Saima i Senteno. Wszyscy troje byli obecni przy tym, jak Nur zabił Chińczyka.

— Sentono!

— Saja tuwan...

— Czy Nur zabił Chińczyka?

Sentono wahał się. Spod spuszczonych powiek zezował nieśmiało w stronę Nura.

— Odpowiadaj! — rozkazał inspektor.

— Może i zabił, — rzekł Sentono prawie niedosłyszalnie.

Inspektor zaczął się niecierpliwić.

— Może... może... to nie jest odpowiedź.

— Tak, panie.

— To nieprawda! — krzyknął po raz drugi Nur. — Nie ja go zabiłem. On sam to zrobił. Saima może zaświadczyć, a i Ruki także.

— Stul pysk, — przerwał mu groźnie inspektor.

Sentono nie odrywał wzroku od podłogi.

— Nie ty to zrobiłeś, Sentono?

— Nie, panie, nie ja... — zaprzeczenie padło ledwie dosłyszalne.

Inspektor surowo spojrzał po trzech kulisach.

— Sentono, czy sam widziałeś, jak Nur zabił Chińczyka?

Sentono zrozumiał nareszcie, że rozgrywa się walka o niego i o Nura. Zrozumiał również, że Amat chce zwalić winę na Nura. Wprawdzie lękał się Nura, ale jeszcze bardziej lękał się mandura.

A teraz to oskarżenie: albo Nur albo on... albo Nur albo on... Za tym oskarżeniem widział już groźne postaci tuwana, tuwana bosara, sędziego.

Stał już raz przed sądem i został skazany za ucieczkę z robót. Ogarnęła go nerwowa trwoga. Pod wpływem tej trwogi wszystko zlewało się i stawało się niewyraźne. Miał jednak jedną pewną wskazówkę: obwiniać Nura.

Wskazówki tej trzymał się ślepo, głucho i sam nie wiedząc, dlaczego.

— Widziałem na własne oczy, — powiedział teraz wyraźnie i z uporem.

Teraz już nawet groźba śmierci męczeńskiej nie byłaby go skłoniła do złożenia innego zeznania.

— Dlaczego nie powiedziałeś tego, gdy byłeś przesłuchiwany przez policję?

— Bałem się — odpowiedział Sentono, słowami mandura.

Na ustach Amata pojawił się uśmiech zadowolenia. Wiedział już, że wygrał sprawę. Już wcale nie oglądał się na Nura, który siedział, pomrukując coś pod nosem, jak rozdrażniony tygrys w klatce.

— Saima!

— Saja tuwan...

(C. d. n.)

Przeciw prądowi

S. N. M.

W okresie święta Trzech Króli powstało w Warszawie nowe stronnictwo, a mianowicie Stronnictwo Narodowych Monarchistów (SNM).

Myślałem, że z okazji Trzech Króli trzeba będzie znowu powtarzać oklepane dowcipy o królach bridżowych, o pani Simpson, lub o królu kurkowym, a tu tymczasem jakby znalazł temat do okolicznościowego felietonu!

Nowi monarchiści (oby nigdy spod króla nie wyszli!) zdążyli już (jak to donosi „Goniec Warszawski") wydać programową ulotkę. Przedstawiają się w niej, jako „pierwsi, prawdziwi narodowcy". M. in. czytamy:

„...Należy pamiętać, że konsekwencją nacjonalizmu jest monarchizm. Narodowcy, nie monarchiści, są naszymi młodszymi braćmi, którzy nie dorośli jeszcze do pełnego pojęcia nacjonalizmu. Winniśmy mieć dla nich pobłażanie i pamiętać, że o ile są prawdziwymi narodowcami, drogi ich i nasze muszą się spotkać".

Jakie to rozbrajająco proste! Oto nowe hasło, które złączy poważnionych dotychczas narodowców! Król z narodem, naród z królem! Tyle się już mówiło o konsolidacji narodowej, a nikt na to nie wpadł! Dopiero narodowi monarchiści!

Oczywiście znaleźli już i kandydata na króla. Według bowiem zapowiedzi ulotki, zarząd stronnictwa zwrócił się do Ks. Fryderyka Krystyna Wettina, członka b. saskiej rodziny królewskiej, z powiadomieniem o powstaniu stronnictwa monarchistów w Polsce i z propozycją objęcia tronu. Wiwat nowy Sas! Kochajmy się i popuszczajmy pasa!

Obawiać sie tylko należy, że zanim Ks. Wettin odpowie na tę propozycję, w łonie SNM wysunięta zostanie jakaś nowa kandydatura królewska i na tym tle w stronnictwie nastąpi rozłam. I z konsolidacji narodowej znowu nic nie będzie! *RYKSKI*

DZIEŃ GOSPODARCZY

Rozwój spółdzielczości w r. 1937

Ruch spółdzielczy w r. 1937 szedł szybko naprzód, zaznaczając się wzmożoną aktywnością organizacyjną i pomyślnym rezultatami działalności gospodarczej.

Ogólna liczba spółdzielni wzrosła o 882 nowe placówki. Jest to największy rozrost organizacyjny, jaki spółdzielczość wykazała w ostatnich latach. Przy czym najsilniej przejawiał się on w okręgach wiejskich, a w szczególności na kresach wschodnich. Większość nowych spółdzielni przystąpiła do odpowiednich związków rewizyjnych; i tak liczba spółdzielni Związku „Społem" wzrosła o 270 nowych placówek, przeważnie spółdzielni spożywczych. Związek Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych przyjął 274 nowe spółdzielnie z czego najwięcej przypada na rolniczo-handlowe i rolniczo-spożywcze (175) oraz na mleczarskie (78). Liczba spółdzielni Związku Spółdzielni i Zrzeszeń pracowniczych wzrosła o 90.

Dodatnim objawem w ruchu spółdzielczym był dalszy spadek liczby tak zw. „dzikich spółdzielni", czyli nie należących do żadnego związku. W ciągu ostatnich 4-ch lat liczba ich zmalała z 10 tys. do 6 tys. Jeżeli chodzi o działalność gospodarczą, to stwierdzić należy przede wszystkim wydatny wzrost obrotów spółdzielni towarowych. Obroty spółdzielni spożywców wzrosły przeciętnie o około 10 proc. Suma obrotów w spółdzielniach mleczarskich, należących do Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych wzrosła w stosunku do r. 1936 o 20 proc. Spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe zwiększyły w ciągu 3-ch pierwszych kwartałów swoje wkłady oszczędnościowe prawie o 8 milionów złotych. Zwiększyły również wydatnie obsługę kredytową członków, gdyż udzieliły o 120 miln. zł. pożyczek więcej niż w roku 1936. Zwiększona działalność kredytowa spółdzielni jest największym wyrazem rozwoju ich wzmożonej aktywności. Również spółdzielnie mieszkaniowe i mieszkaniowo-budowlane wykazały w r. 1937 ożywiony ruch budowlany.

Gospodarka spółdzielcza w roku ub ujęta była w ramy ściśle ustalonych planów, nad których wykonaniem czuwają poszczególne związki. I tak np. Związek „Społem" przystąpił do wykonania 3-letniego planu rozwoju spółdzielczości spożywczej. Osiągnięte w r. 1937 rezultaty przekraczają poważnie normy przewidziane w planie. Tak więc powstało 310 nowych spółdzielni zamiast przewidywanych 250. Obroty hurtowni „Społem" preliminowane na 85 miln. zł. wyniosły w rzeczywistości 90 miln. zł. Również obroty działu wydawniczego preliminowane na 280 tys. zł. wyniosły 300 tys. zł.

W r. 1937 opracowany został również przez Związek Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych 4-letni plan rozwoju mleczarstwa. — W końcu roku rozpoczęto już pracę nad jego realizacją.

Nowe inwestycje „Skarbofermu"

„Skarboferm" postanowił przebudować i uruchomić na nowo nieczynną od r. 1932 kopalnię „Wyzwolenie" w Łagiewnikach. Jeden szyb tej kopalni całkowicie przerobiony uruchomiony został już w listopadzie 1937 r. Praca przy przeróbce dwóch dalszych szybów jest prowadzona bardzo intensywnie i już w kwietniu rb. oba szyby oddane zostaną do eksploatacji. Ogólny koszt inwestycji wyniesie około 4 miln. zł.

Giełda

PAPIERY PROCENTOWE

4 i pół proc. poż. wewnętrzna 64.75, — 3 proc. poż. inwestycyjna 1 emisja 79, — serie nienotowane, 3 proc. poż. inwestycyjna 2 emisja 78 — serie 91, — II em. 79 i jedna czwarta, 5 proc.poż. konwersyjna 67.00, — 4 proc. poż. dolarowa 41 i trzy czwarte — 42.35, 4 proc poż. konsolidacyjna 67.00 — 66 i pół — 65.63 — drobne.

AKCJE

Bank Polski zł. 115.

DEWIZY

Belgia 89.50 — 89.00 — 89.00, Berlin — 212.00 — 212.00, Gdańsk 100 — 100, Amsterdam 293.50 — 294 — 293, Kopenhaga — 117.70 — 118 — 117, Londyn 26.35 — 26 — 26, N. Jork czek 5.26 i pięć ósmych — 5 — 5, N. Jork kabel 5.26 i siedem ósmych — 5 — 5, Oslo 132.50 — 133 — 132, Paryż 17.92 — 18 — 17, Praga 18.52 — 18 — 18, Sztokholm 135.90 — 136 — 135, Zurych 121.99 — 122 — 121, Wiedeń 99 — 98, Mediolan 27 — 27, Helsinki 11 — 11, Montreal 5 — 5, Tel Aviv 26 — 26.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Na Giełdzie obroty w licznych artykułach.

Ceny naogół niezmienione.

Tendencja spokojna.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Obroty w akcjach „Chodorowa" po kursie zł. 99.

Tendencja spokojna.

Program radjowy

CZWARTEK, DNIA 6 STYCZNIA

Godz. 8.00 Sygnał czasu i kolęda. — 8.05 Dziennik poranny. — 8.15 Konc. poranny w wyk. orkiestry wojsk. p. p. Legionów. — 9.00 Lw. Transm. Nabożeństwa z katedry ormiańskiej. Kazanie wygł. ks. arcyb. dr J. Teodorowicz. Reportaż wygłosi ks. kan. M. Rękas — na wsz. Rozgł. P. R. — Po Nabożeństwie: Mozart i Beethoven — płyty. — 11.00 Lw. „Przy żłóbku" — kolędy w wykon. chóru Pracowników Kolejowych pod dyr. F. Rylinga. — 11.30 Reportaż z życia. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. — 12.03 Poranek muzyczny w wykon. Orkiestry P. R. — 13.00 Lw. „Wspomnienia ukraińskie o Władysławie Orkanie" — szkic liter. M. Rudnickiego — na wsz. Rozgł. P. R. — 13.15 Lw. Muzyka obiadowa — na wsz. Rozgł. P. R. — Wykon.: Lw. Ork. Salonowa pod dyr. J. Munda, K. Jurkiewicz — fagot, M. Bielicka — solistka. — 14.45 Audycja dla wsi. 15.45 Audycja dla dzieci. — 16.15 Koncert solistów. — 17.00 O książce „Dzieje Polski Nowożytnej" — prof. Konopczyńskiego, dr. K. Lepszy. — 17.15 Konc. Kapeli Ludowej. 18.00 Lw. Teatr szkolny — pogadanka dr. St. Papee. — 18.10 Lw. „Bilans sportu lwowskiego za ub. rok" — B. Cena. — 18.20 Lw. Respighi: Pinie rzymskie — płyty. — 18.40 Lw. „Listy i programy" omówi dyr. Juliusz Petry. — 18.50 Lw. Wiadomości sportowe lokalne. — 18.55 Lw. Odczytanie programu na dzień następny. — 19.00 Lw. Pogadanka społeczna. — 19.05 „Bawimy się w króla migdałowego" — aud. w oprac. St. Wasylewskiego. — 19.45 Wiadom. sportowe zbiorowe. — 20.00 „Tancerka Fanny Elsner" — operetka J. Straussa. — W przerwie: Dziennik wieczorny i Pogadanka akt. — 21.50 „Z mojego warsztatu" — szkic liter. K. Irzykowskiego. — 22.05 Czajkowski: Trio a-moll op. 50, wyk. L. Kmitowa — skrzypce, T. Lifan — wiolончz., J. Lefeld — fort. 22.55 Dziennik wieczorny i Wiadom. meteor. — 23.00 Lw. Z albumu speakera.

AUDYCJE ZAGRANICZNE:

19.55 Lipsk. „Włoszka w Algerze" — Rossiniego.
20.00 Deutschlandsender. „Student-Żebrak" Milloeckera.
20.00 Sztutgart. „Wieczór z Chopinem" — obrazek muzyczny.
21.00 Rzym. „Don Pasquale" — Donizettiego.
21.00 Wiedeń. Recital skrzypcowy Vasy Prihoda.
21.05 Budapeszt. Wieczór sonat Beethovena w wyk. E. Dohnanyi'ego (fort.).

Kongres homeopatów w Pradze czeskiej

Z Pragi donoszą: Minister zdrowia wydał potrzebne zarządzenia celem zapewnienia należytej organizacji kongresowi homeopatów, który odbędzie się w r. 1938, przy udziale delegacji naukowych z całego świata. Kongres ma zająć się ważną sprawą uregulowania produkcji leków. Kongres organizowany jest przez czeski oddział światowego Związku Homeopatów.

Felieton naukowy

OBŁOKI MAGELLANA

Niebo, oglądane z południowych okolic Ziemi wygląda zupełnie inaczej, niż u nas. Nie dlatego, że jest tam teraz upalne lato, gdy my marzniemy, ale po prostu dlatego, że widać stamtąd takie gwiazdy, które nigdy nie unoszą się ponad nasz horyzont, bo są „zbyt daleko na południu".

Wiedzieli o tym mieszkańcy Europy już dosyć dawno, zwłaszcza ci, którzy zajmowali się handlem i podróżowali, ale prawdziwe zainteresowanie niebem południowym przyszło znacznie później, niż zajęcie się tym, co się pod niebem znajduje, bo taka jest naturalna kolej rzeczy i inaczej być nie może. Dzięki temu jednak, dziś jeszcze gwiazdy świecące nad Australią, czy południową Afryką są znacznie gorzej znane od tych, które urozmaicają niebo Lwowskie, Nowojorskie, czy Tokijskie.

Jednym z pierwszych ludzi, którzy zainteresowali się wyglądem nieba południowego, był podróżnik sprzed przeszło 400 lat — Magellan, tym sławny ,że pierwszy z Europejczyków objechał żaglowcem Ziemię dookoła. Zauważył on, między innymi na niebie dwa dosyć jasne obłoczki, jakby dwa oddzielne kawałki Drogi Mlecznej, świecące w pewnej od tej ostatniej odległości. Na cześć „odkrywcy" świecące te kłaczki nazwano obłokami Magellana, i tak do dzisiaj są nazywane. Było to odkrycie naturalnie tylko dla Europejczyków. Podobnie, jak „odkrycie" Ameryki przez Kolumba.

Obłoki Magellana są dziś bodaj że najlepiej znanymi okolicami nieba południowego. Osobliwość ich wyglądu, a przede wszystkim to, że na północnej półkuli nic podobnego nie widać skłoniła astronomów do pilnego ich badania. Tym pilniejszego, że w miarę studiów okazywało się, że są to bardzo godne uwagi obiekty.

Wiemy dziś stosunkowo dosyć dobrze o tym, że razem z naszym Słońcem znajdujemy się wewnątrz ogromnego rojowiska słońc, wirującego dokoła środka jak potężny spiralny wir, i że ów wir licznych gwiazd to Droga Mleczna. Wiemy, że światło biegnie w poprzek Drogi Mlecznej około 100 tysięcy lat i że grubość jej w naszej okolicy wynosi najwyżej kilka tysięcy lat światła. Sądzono dawniej, że Obłoki Magellana są składnikami Drogi Mlecznej i że są w niej zawarte, podobnie jak nasze Słońce. Myślano, że są to jedne z wielu mgławic, tylko znacznie większych. Bliższe zbadanie pozwoliło odnaleźć ich prawdziwe miejsce w przestrzeni, określić ich wymiary, zbadać ich skład.

W każdym z Obłoków znajduje się co najmniej kilkadziesiąt milionów słońc, wiele gromad gwiazd, liczne gazowe świecące mgławice i liczne ciemne chmury. Wiele z gwiazd należących do Obłoków to słońca pulsujące, takie, które zmieniają okresowo objętość i blask; kule gazowe znacznie większe od naszego Słońca, które potrafią w ciągu kilku godzin podwoić objętość, aby potem powoli w ciągu kilkunastu godzin skurczyć się do pierwotnych rozmiarów. U jednych taka pulsacja trwa godziny, u innych całe doby, a nawet tygodnie. Najciekawsze są te o kilku i kilkunastudniowym okresie pulsacji. Cechą ich charakterystyczną jest to, że im są jaśniejsze tym więcej czasu potrzebują na dokonanie jednej pulsacji. Znając więc okres pulsacji, można określić, jaką powinny mieć jasność. Skoro są słabsze niż być powinny, znaczy to, że są dalej od nas położone, niż rachowaliśmy. Można więc z tego określić, jaka jest ich odległość od nas. Gwiazd takich sporo jest znanych w samej Drodze Mlecznej i odległości ich są dobrze znane. Ze zbadania tych, które obserwowano w Obłokach Magellana, określono więc ich odległość, a tym samym i odległość Obłoków.

Z górą 90 tysięcy lat biegnie promień światła, zanim od Większego Obłoku dobiegnie do nas. Mniejszy Obłok jest nieco bliżej, bo tylko w 80 tysięcy lat światło przebiega tę odległość. Patrząc dziś na któryś z Obłoków Magellana spoglądamy w głęboką przeszłość. Ale tak przecież jest z każdą gwiazdą. Żadnej nie widzimy takiej — jak dziś ona wygląda. Każdą oglądamy tylko w jej wczoraj i przedwczoraj.

Obłoki Magellana nie są duże. Są co najmniej 5—6 razy mniejsze od Drogi Mlecznej i nie posiadają budowy spiralnej. Są nieregularnymi zbiorowiska-

Wiadomości bieżące

6 stycznia — **Czwartek**

Trzech Króli
Jutro: Walentego
Wschód słońca 7·44
Zachód „ 15·39

GODZINY PRZYJĘĆ W REDAKCJI „DZIENNIKA POLSKIEGO". W redakcji „Dziennika Polskiego" przyjmuje się codziennie — z wyjątkiem niedziel i świąt rzym. kat. — WYŁĄCZNIE od godz. 12—13. W innych godzinach BEZWZGLĘDNIE żadnych spraw Redakcja nie załatwia.

Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca.

Za artykuły nie zamówione Redakcja nie płaci wierszowego.

— OBÓZ ZJEDNOCZENIA NARODOWEGO organizacje miejskie we Lwowie, mieszczące się przy ulicy Bourlarda 5. II p. zawiadamia, że zgłoszenia osobiste lub listowne na członków, przyjmuje codziennie od godziny 9-tej do 12-tej i od 17-tej do 19-tej.

TEATR WIELKI

Czwartek, dnia 6 b. m. godz. 3.30 popoł. „Sissy" — operetka — abonament 8
Czwartek, dnia 6 b. m. godz. 7.30 wiecz. „Sissy" — operetka — abonament 8
Piątek, dnia 7 b. m. godz. 7.30 wiecz. „Sissy" — operetka — abonament 8.

TEATR ROZMAITOŚCI

Czwartek, dnia 6 b. m. godz. 3.30 popoł. „W perfumerii" — abonament 10.
Czwartek, dnia 6 b. m godz. 7.30 wiecz. „W perfumerii" — abonament 10.
Piątek, dnia 7 b m. godz. 7.30 wiecz. „W perfumerii" — abonament 10.

KINOTEATRY:

APOLLO: „Niedorajda", w gł. rol Adolf Dymsza.
ATLANTIC: „Królowa Wiktoria".
CASINO: Marlena Dietrich jako „Hrabina Władinow".
CHIMERA: Dziewczęta z Nowolipek
EUROPA: „Kościuszko pod Racławicami".
GLORIA: „Tajna Brygada" i „Skamieniały las".
GRAŻYNA: „Ich stu i ona jedna" — Deanna Durbin oraz dodatki.
KOPERNIK: „Książę i żebrak".
MARYSIEŃKA: „Dybuk".
METRO: „Matura" oraz „Zmiana warty"
MUZA: „Ziemia obiecana" — Luiza Reiner i Paul Muni.
PALACE: Premiera — Zarah Leander.
PAX: „Piętro wyżej" z Bodo i Grossówną.
RAJ: „Czar cyganerii" z J. Kiepurą i Martą Eggerth.
RIALTO: „Tango zakochanych" z Robertem Montgomery i Magdą Evans.
STYLOWY: „Nieznośne dziewczę" i rewia.
ŚWIT: „Srebrna torpeda" oraz „Zbuntowana".
TON: „Kapitan Taylor".
UCIECHA: „Zaginiona wyspa" i rewia.

Dwa wstrząsające wypadki w lwowskim województwie

(a) Urząd śledczy otrzymał w dn. wczorajszym wiadomość o dwu wypadkach, które wydarzyły się na terenie powiatu krośnieńskiego.

W Iwli, w pow. krośnieńskim w mieszkaniu gajowego Stasiewskiego rozegrało się tragiczne zajście. W czasie nieobecności domowników 8-letni syn gajowego Józef zdjął strzelbę ze ściany i tak nieostrożnie nią manipulował, iż spowodował wystrzał. Nabój ugodził obok stojącego 4-letniego jego brata, Ferdynanda, który po godzinie zakończył życie.

Drugi wypadek wydarzył się ubiegłej nocy w Krośnie. Do miejscowego hotelu „Victoria" przybył ze wsi Łoś 57-letni Mikołaj Gal wraz z 30-letnim Janem Dudrą. Obaj kazali się obudzić o godz. 6-tej rano, a gdy w tym czasie służący pukał do pokoju, nikt nie odpowiadał, wobec czego otworzono drzwi i zastano na podłodze zwłoki Gala, podczas gdy Dudra dawał słabe oznaki życia. W ciężkim stanie przewieziono go do szpitala. Obaj wymienieni ulegli zatruciu gazem.

B. starosta przed sądem

(—) Sąd Okręgowy w Brzeżanach rozpatrywał wczoraj zagadkową sprawę b. starosty podhajeckiego dr. Henryka Różanowskiego, obecnie referendarza urzędu wojew. w Tarnopolu, oraz komisarza policji Edwarda Rypeścia. Oskarżeni oni są o nagłe wstrzymanie dochodzeń karnych przeciw Tadeuszowi Dudzińskiemu, rachmistrzowi Okręg. Towarzystwa Rolniczego w Podhajcach, któremu zarzucono sprzeniewierzenie kwoty 400 zł. na szkodę tej instytucji.

Starosta Różanowski na wiadomość o dochodzeniach wszczętych przeciw Dudzińskiemu — jak opiewa akt oskarżenia — wezwał do siebie telefonicznie komisarza Rypeścia i kazał mu sprawę umorzyć, odbierając od niego zapiski.

W czasie rozprawy dr. Różanowski wypierał się winy, natomiast kom. Rypeść zeznał, że uczynił zadość żądaniu starosty, gdyż nie orientował się jeszcze w technice służby i w stosunkach miejscowych.

Rozprawę prowadził s. o. Świstun, oskarżał wiceprok. Waszewski, bronili adw. Pohoriles i emer. sędzia Tertil. Obecny był na rozprawie nacz. wydz. bezp. wojew. w Tarnopolu Kocuper.

Sąd uznał sprawę za zawiłą pod względem faktycznym i prawnym i przekazał ją do rozpatrzenia trybunałowi trójosobowemu, odraczając zarazem proces.

FOTOPLASTIKON

„WYSTAWA ŚWIATOWA" w Paryżu w r. 1937.

KOMUNIKATY, NADESŁANE PRZEZ DYREKCJĘ TEATRÓW MIEJSKICH:

— **TEATR WIELKI** daje dziś o 3.30 i o 7.30 wiecz cieszącą się niezmiennym wielkim sukcesem i rekordową frekwencją widzów, wspaniale wystawioną „Sissy" w koncertowo zgranej obsadzie śpiewnych partii i głównych ról pp.: Kaupe, Stadnikówna, Witas, Kuligowski, Ankwicz-Szyjkowska, Chaniecka, Zbierzowska, Borowy, Guttner, Mierze, serji J. Szyndlera. Na obydwa przedstawienia abon. 8.

— **TEATR ROZMAITOŚCI** daje dziś o 3.30 i o 7.30 graną w pełni powodzenia komedię „W perfumerii" w premierowej obsadzie pp.: Górska, Kipeniówna, Paszkowska, Baryka, Bojanowski, Kalinowski, Leliwa, Machalski Madaliński, Przystawski, w reżyserii J. Szyndlera. Na obywda przedstawienia abon. 10.

— **IV KONCERT SYMFON LW. FILHARMONII** pod batutą kapelmistrza Jakuba Munda, dany będzie na poranku o 12-tej w południe w niedzielę 9 b. m. w Teatrze W. po cenach popularnych — najniższych od gr. 25 do zł. 2.80 z udziałem solistki, utalentowanej śpiewaczki (sopran liryczny) Walerii Jędrzejewskiej, laureatki międzynar. konkursu śpiewaczego w Wiedniu, zaangażowanej obecnie na międzynar. sezon operowy we Florencji. W programie utwory Mozarta, Masseneta, D'Alberta, Moniuszki, Dukasa, Rameau-Mottl i in. Bilety już w kasach przedsprzedaży i w składzie nut Seyfartha. Wynajem lóż i abonamenty ważne.

— **„ROZRACHUNEK"** — fascynująca współczesna sztuka, która zeszła z afisza T. Rozmaitości w pełni powodzenia wobec wystawienia nowej premiery, dana będzie w najbliższą niedzielę popołudniu w T. Rozmaitości z pp.: Górską, Mazarckówną, Tiche i Warneckim w rolach gł.

— **ZAMIAST POWTÓRZENIA WIELKIEJ REWII SYLWESTROWEJ** w niedzielę wieczorem, dana będzie operetka „Sissy".

— **OPERA — TEATR WIELKI.** Atrakcyjnie zapowiada się nadchodzący cykl operowy, w którym wezmą udział wybitne siły zagraniczne i najlepsi artyści polscy. — 11-go stycznia dane będzie „Rigoletto" w rewelacyjnej obsadzie zagranicznej. Księcia śpiewa fenomenalny tenor opery bukareszt. i ulubieniec Lwowa p. Badesku, partię tytułową odtworzy znakomity baryton p. Tasian. Gildę śpiewa p. Valentina Cretzo pierwszy sopran koloraturowy opery bukareszteńskiej, przy pulpicie p. Józef Lehrer Dnia 13 i 15 stycznia dany będzie „Lohengrin". Elzę śpiewa p. Orłowska-Czerwińska, przepiękny sopran dramatyczny. W roli Ortrudy usłyszymy najlepszą przedstawicielkę ról dramat. p. Fr. Platównę, Lohengrina śpiewa p. Gołębiowski idealny odtwórca tej roli, Telramunda kreuje świetny baryton p. Mossakowski, króla śpiewa p. Wraga. Powiększone chóry i orkiestra oraz dyrekcja p. Waleriana Bierdiajewa, gwarantują wysoki poziom tego przedstawienia. Kierownik opery mimo olbrzymich kosztów, nie podwyższa cen biletów na te przedstawienia.

Bilety do nabycia w kasie Teatru W. i w „Orbisie", pl. Mariacki 5.

— **„NIEDYSKRECJE W LITERATURZE"** pod tym tytułem wygłosi znakomity literat Tadeusz BOY-Żeleński odczyt w piątek 7 b. m. w sali Polskiego Towarzystwa Muzycznego. Odczyt ten po „Boyowsku" poważny i wesoły, lekki a pobudzający do myślenia, oświetli niektóre problemy związane z literaturą, często drażliwe, zawsze zajmujące, wciągające w krąg badań fakty i zdarzenia. Odczyt będzie obficie ilustrowany spostrzeżeniami i anegdotami, których BOY, świadek wielu faz i epok naszego życia artystycznego jest skarbnicą.

— **DZIŚ W KASYNIE I KOLE LITER.-ARTYST.** o godz. 19.30 inż. T. Sroczyński wygłosi odczyt o „Międzynarodowej wystawie Łowieckiej w Berlinie". Liczne przeźrocza dadzą obraz wystawionych eksponatów, wśród których wyróżniły się chlubnie eksponaty polskie W przerwie „Głosy lasu" na płytach gramofonowych. Bilety od 70 gr do 1 zł. 15 gr. w przedsprzedaży w Kasynie lub u G. Seyfartha.

— **Z „GWIAZDY".** „Wspólny Opłatek" dla Członków i Rodzin urządza Wydział Stowarzyszenia 8 b. m. w lokalu własnym, Franciszkańska 7, o 20-tej. Uprasza się członków o jak najliczniejsze wzięcie udziału. — Wpisy przyjmuje biuro Stow. codziennie od godziny 18—20-tej.

K. M. B.

(a) Dzień świąteczny „Trzech Króli", który dziś obchodzimy, jak niemniej poprzedzający go wieczór, zwany był dawniej w Polsce „szczodrym", albowiem w tym czasie — jak mówi Ł. Gołębiowski — „najwięcej rodzice dzieciom, gospodarze czeladzi, parafianie plebanom rozdawali kolendy".

W dniu dzisiejszym obchodzimy „Trzech Króli". W obrządku łacińskim do zwyczajów dnia tego należy święcenie złota, miry i kredy, którą po wielu domach piszą na drzwiach rok i pierwsze głoski „Trzech Królów": K(asper), M(elchior) i B(altazar). — W dniu tym kładziono zwykle na ołtarzu złoto, mirę i kadzidło, które kapłan poświęcał; przydawano do tego i kredę. Kadzidłem pobożni okadzali mieszkania i obory, to też jednym z symbolów dzisiejszego święta były barwne pudełka z kadzidłem, sprzedawane starym zwyczajem przez przekupniów przed bramami kościołów.

W czasie nabożeństwa rozlegały się po kościołach kolendy, z których dwie szczególnej zażywały popularności:

— „Mędrcy świata, monarchowie,
gdzie spiesznie dążycie?"...

i druga:

— „Podnieś rączkę Boże Dziecię,
Błogosław Ojczyznę miłą,
w dobrych radach, w dobrym bycie
wspieraj jej siły swą siłą,
dom nasz i majętność całą
i wszystkie wioski z miastami"...

Jak do wielu innych świąt w roku, także i do święta „Trzech Króli" nawiązuje wiele przypowieści ludowych:

— „Na widok Trzech Króli
każdy w kożuch się tuli.
A jak królowie ciepłem obdarzą,
To sobie gospodarze o wiosence marzą".

Mawiano dalej „że przybywało dnia na kurzą stopę",

— „Trzej królowie pod szopę
przybywa dnia na kurzą stopę".

Dzień Trzech Króli był ostatnim świętem Bożego Narodzenia a wstępem do zapust, które w bieżącym roku trwać będą przez przeciąg ośmiu tygodni, aż do Popielca w dniu 2 marca.

Dwie szoppenfeldziarki na gościnnym występie

(a) Do hurtowni tekstylnej Abrahama Brücka przy ul. Kazimierza Wielkiego 17, przybyły w dniu wczorajszym dwie kobiety, które zażądały popeliny. Gdy pomocnik oświadczył im, że w hurtowni sprzedaje się tylko całe sztuczki materii, jedna z kobiet oświadczyła, że ma właśnie zamiar nabyć całą sztuczkę. Klientki były nadzwyczaj wybredne i nie załatwiwszy kupna wyszły ze sklepu. Po ich odejściu zauważono brak jednej sztuczki popeliny wartości 34 zł.

mi gwiazd i mgławic. Można o nich powiedzieć, że są to jakby odpryski Drogi Mlecznej, towarzyszące jej w wędrówce w przestrzeni.

Nie wielkość wyróżnia Obłoki Magellana. Zawierają one jednak parę osobliwości i już choćby dlatego zasługują na uwagę. Jedną z takich osobliwości jest najjaśniejsza z dotychczas znanych gwiazd. Jest to zwiazda S w gwiazdozbiorze Doradus, w którym leży Większy Obłok Magellana. Nie świeci ona stałym blaskiem, ale w sposób nieregularny przygasa, to rozpala się. Jest to kolos, jednocześnie niezmiernie jasno świecący. Wystarczy powiedzieć, że wysyła 600 tysięcy razy tyle światła i ciepła co nasze Słońce. Gdyby nasza Ziemia okrążała w swojej drodze tę gwiazdę tak — jak Słońce, w zimie, czy w lecie byłoby kilka tysięcy stopni ciepła i wątpię, czy byłby na Ziemi jakikolwiek kawałek stałej powierzchni. Wiemy dziś, że światło nie jest niematerialne. Każdy, najsubtelniejszy promień-promyk światła posiada odrobinę masy. Masa ta jest niezmiernie mała nawet dla znacznych ilości światła. Gwiazda w Obłoku Magellana wysyła tyle promieniowania, że traci dzięki temu w ciągu każdej sekundy 2500 miliardów tonn masy.

Trudno sobie wyobrazić, że światło waży. Wydaje się być czymś niesłychanie subtelnym. Tym większy podziw budzi tak potężne źródło światła, które wysyła miliardy tonn światła w ciągu sekundy.

Drugą osobliwością Obłoków jest potężna mgławica gazowa, której średnica wynosi 130 lat światła. Mgławica ta, gdyby ją umieścić na miejscu pięknej mgławicy w Orionie świeciłaby z górą 200 razy jaśniej niż Syriusz.

Droga Mleczna i najbliższe okolice nieba są bardzo rozmaite, ale nie wyczerpują wszystkich możliwości. Już drobne Obłoki Magellana zawierają obiekty takie, jakich w Drodze Mlecznej nie spotykamy. Poznając Drogę Mleczną — poznajemy więc tylko drobny wycinek rzeczywistości. Nic wiemy jednak nic o tym, co się znajduje poza jej zasięgiem. Poznajemy słońca i mgławice typowe dla danego kawałka przestrzeni, wiedząc o tym, że odległe głębie przestrzeni kryją wiele jeszcze niespodzianek, równie ciekawych i trudno dostępnych badaniu, jak stwory z głębin morza, oglądane przez małe okienko kuli stalowej sondującej drobny tylko zakątek wielkich obszarów Oceanu.

I. MERGENTALER

— ODCZYT BOYA WE LWOWIE. Odroczony dnia 10 grudnia z powodu niedyspozycji prelegenta odczyt Członka Polskiej Akademii Literatury Tadeusza Boy-Żeleńskiego, odbędzie się w piątek 7 stycznia w sali Polskiego Tow. Muzycznego. Świetny nasz pisarz mówić będzie na temat „Niedyskrecje w literaturze". Popularne ceny miejsc. Bilety do nabycia w magazynie nut Seyfartha, ul. Akademicka 6.

— Z KASYNA I KOŁA LIT.-ART. W czwartek 6 b. m. o 19.30 inż. T. Sroczyński wygłosi odczyt o „Międzynarodowej wystawie Łowieckiej w Berlinie". Liczne przeźrocza dadzą obraz wystawionych eksponatów, wśród których wyróżniły się chlubnie eksponaty polskie. W przerwie „Głosy lasu" na płytach gramofonowych. Bilety od 70 gr do 1 zł. 15 gr. w przedsprzedaży w Kasynie lub u G. Seyfartha.

— WIECZÓR KOLĘD I PASTORAŁEK. W niedzielę 9 b. m. o 18, odbędzie się w sali Zakładu Naukowego JW. P. Filippi-Zychowiczowej, przy ul. Fredry 1 „Wieczór Kolęd i Pastorałek". Wykonawcami będą: Chór kleryków OO. Bernardynów pod batutą JW. P. Prof. Fr. Rylinga z łaskawym współudziałem JW. P. Prof. M. Trusiówny, skrzypce, JW. P. Art. Opery lwowskiej M. Popowiczówny, sopran, JW. P. T. Klimka wiolonczela, JW. P. Śniadowskiej, fortepian. Bilety do nabycia w zakrystii OO. Bernardynów, a przed imprezą przy kasie.

— ZW. POWST. ŚLĄSKICH, oddział we Lwowie, podaje do wiadomości, że lokal Zw. mieści się przy ul. Skarbkowskiej l. 26, III p. Lokal otwarty jest dla członków w środy od 18 do 20 i w niedziele od 11 do 13. W tym czasie sekretariat załatwia bieżące sprawy członków.

Komisja weryfikacyjna Zw. będzie czynna jeszcze do końca stycznia b. r. Wzywa się wszystkich powstańców dotąd nie zweryfikowanych, by do końca stycznia przedłożyli potrzebne dokumenty. O weryfikację starać się mogą ci, którzy brali udział w powstaniach Górno-Śląskich i walkach o ziemię Cieszyńską oraz w akcji plebiscytowej na Śląsku Cieszyńskim, Spiszu i Orawie.

— GWIAZDKA W OCHRONKACH MIEJSKICH. Zwyczajem uświęconym wieloletnią tradycją, odbyła się również w roku bieżącym uroczystość gwiazdki w 6-ciu ochronkach miejskich. We wszystkich ochronkach przemawiał do dziatwy w podniosłych a prostych słowach Jego E. ks. biskup Dr Baziak, dziękując zarazem Zarządowi miasta za ofiarność na cele ochronek Tow. Miejskie Ochronki Chrześcijańskie za za gorliwą opiekę a Siostrom za owocną pracę. W uroczystości uczestniczyli delegaci Województwa i Kuratorium szkolnego, Prez. miasta Dr Ostrowski, z gronem radnych, prez. Neumannowa, ks. prałat Kiernik, ks. kan. Rokicki, ks. kan. Dubiel, insp. Gerlach, insp. Czaporowska, r. Sołowijowa, sen. Thullie, r. Magalas, r. Wolański, opiekunowie ochronek pp. Bładziński, prof. Czuruk, r. Orzechowski, r. Włodzimirski oraz członkowie Wydziału Tow. z prez. Dr Poratyńskim na czele.

— WSZELKIE IMPREZY DOCHODOWE MAJĄ BYĆ ZGŁASZANE W ZARZĄDZIE M. Zarząd miejski król. stoł. m. Lwowa przypomina wszystkim związkom, organizacjom i stowarzyszeniom urządzającym zabawy taneczne, koncerty, rewie, odczyty, i t. p. imprezy, że w myśl postanowień statutu o poborze gminnego podatku od publicznych zabaw, rozgrywek i widowisk, winny najpóźniej na 2 dni przed urządzaną imprezą zgłosić ją w Zarządzie miejskim (Wydz. II/3 — 2 piętro Nr. drzwi 212) i przedłożyć bilety wstępu płatne, jakoteż bezpłatne do ostemplowania oraz uiszczać w kasie miejskiej należne opłaty. Niezgłaszający imprez do opodatkowania, podlegają karze pieniężnej. Do zgłoszenia imprezy w Zarządzie miejskim obowiązany jest narówni z urządzającymi — właściciel wzgl. dzierżawca lokalu.

— ŚLIZGAWKA ZW. STRZELECKIEGO Oddział im. Albina Fleszara we Lwowie, Gródecka 151 (remiza M. K. E.) otwarta codziennie od 15-tej. Dojazd tramwajami linii „8". Lodowisko jedno z największych we Lwowie, doskonale oświetl. ciepłe szatnie i bufet obficie zaopatrzony. Ceny biletów bardzo niskie: jednorazowe dla młodzieży szkolnej i wojskowych do sierżanta włącznie 15 gr., sezonowe 2 zł. Jednorazowe normalne 20 gr., sezonowe 3.50 zł.

— TANIE WYCIECZKI KRAJOZNAWCZE DO LWOWA. Delegatura Ligi Popierania Turystyki zaprasza do udziału w tanich jednodniowych wycieczkach turystyczno-krajoznawczych do Lwowa pociągami popularnymi w niedzielę dnia 9 stycznia br. Z Przemyśla przejazd w obie strony 4 zł. 50 gr.; ze Stanisławowa przejazd w obie strony 4 zł. 60 gr., z Borysławia przejazd w obie strony 5 zł. 40 gr.; z Drohobycza przejazd w obie strony 5 zł. 40 gr.; ze Stryja przejazd w obie strony 3 zł. 80 gr.; z Tarnopola przejazd w obie strony 6 zł.; ze Złoczowa przejazd w obie strony 3 zł. 60 gr. — Karty kontrolne na przejazd są do nabycia w Biurach Podróży Orbis i w kasach stacyjnych, które udzielają informacji odnośnie zniżek dojazdowych do stacji wyjazdu pociągów popularnych i czasów odjazdu. — W przeddzień wyjazdu wycieczek informować się o ewentualnych zmianach.

— WYNIKI BADAŃ ŚRODKÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W GRUDNIU. Miej. Zakład badania środków żywności dokonał w grudniu ub. r. 1287 analiz chemicznych z czego 84 spraw oddano na drogę sądową. Mleka przeprowadzono 440 prób z czego w 30 wypadkach znaleziono mleko zbierane w 6 zaś mleko zawierało wodę. Na 115 prób śmietany — w 27 wypadkach znaleziono dodatek sernika. Sery badano w 31 wypadkach — nie dały powodu do kwestionowania. Na 210 prób masła — w 11 wypadkach znaleziono dodatek margaryny. Ciasta i wyroby cukiernicze nie dały powodu do kwestionowania, jak również korzenie badane w 22 wypadkach. Na 42 prób miodu w 5 wypadkach znaleziono syrop kartoflany i dodatek wody. Wędliny badane w 122 wypadkach nie dały powodu do zażaleń. — Na 40 prób wina — 3 skierowano na drogę sądową z powodu zafałszowania. W czasie przedświąt zwrócono baczniejszą uwagę na barwniki, służące do barwienia cukierków. Nie znaleziono żadnych usterek. Wodę wodociągową badano 34 razy, nie znaleziono żadnej zmiany.

Przyjechali do nowego „Hotelu Europejskiego"

Chrzanowski Gustaw wł. dóbr — maj. Sisno, Dr Marynowicz Julian, adwokat — Łuck, Hr. Rostworowski Kazimierz, właść. dóbr — Hrehorów, Boj Marian, dyrektor — Borysław, Jasiński Włodzimierz, przemysłowiec — Kobylanka, Zins Herman, dyrektor — Kraków, Bierdiajew Walerian, dyr. Filharmonii — Warszawa, Korsak Kazimierz, inżynier — Warszawa, Blumenfeld Julian, kupiec — Gdańsk, Lewandrowicz Jan, kupiec — Bydgoszcz, Graczyk Władysław, obrońca sąd. — Częstochowa. Dr Engelberg Leszek, adwokat — Buczacz, Pasierb Stanisław, kapitan — Wołoszyn, Strońska Maria, nauczycielka — Warszawa Parnes Fany, pryw. — Borysław Wyrębowski Jan, urzędnik — Toruń, Szmidt Jerzy, urzędnik — Łódź, Dr Zins Renata, aplik. adw. — Kraków, Mandelot Edward, inżynier — Łódź, Miśliwski Daniel, przemysłowiec — Łódź, Dr Kramsztyk Stefan, lekarz — Warszawa, Guzik Dawid, urzędnik — Warszawa, Dr Ber Alter, lekarz — Warszawa, Kosior Zygmunt, kapitan — Tarnopol Wlazłówna Franciszka, nauczycielka — Adamówka, Kujawski Kazimierz, chemik — Garwolin, Niemczykowa Józefa, kierown. szkoły — Warszawa, Langmanowa Ewa, pryw. — Warszawa.

— DYŻURY NOCNE W APTEKACH LWOWSKICH, od dnia 2, do dnia 8-go stycznia, mają następujące apteki dyżury nocne:

1. Mr. H. Błądzińskiego, Łyczakowska 57
2. Mr. J. Kaniewskiego, Leona Sapiehy 15
3. Mr. A. Dorzawetza, pl. Teodora l. 3
4. Mr. M. Ettingera, pl. Gołuchowskich 14
5. Mr. S. Haya, ulica Kołłątaja l. 12
6. Mr. J. Kurkiewicza, pl. Unii Brzeskiej 4
7. Mr. W. Łazowskiego, ul. 29 Listopada 75
8. Mr. R. Marguliesa, ulica Żółkiewska 82
9. Mr. A. Markowicza, ul. Zyblikiewicza 50
10. Mr. P. Mikolascha, ulica Kopernika 1
11. Mr. A. Nussbauma, ul. Krakowska 26.
12. Dr. J. Pilewskiego, ul. Akademicka 28
13. Mr. J. Pinelesa, Rynek 18.
14. Dr. J. Poratyńskiego, pl. Bernardyński 1
15. Mr. J. Reissowej „Sanitas", Zamarstynów, ul. Lwowska 43.
16. Mr. B. Scheinbacha, ul. Gródecka 30
17. Mr. S. Somersteina, ul. Janowska l. 2
18. Mr. E. Sussmana, ulica Kurkowa l. 5
19. Mr. O. Teneckiego, ulica Zielona l. 33
20. Mr. S. Wójtowicza, Leona Sapiehy 77
21. Mr. J. Zarzyckiego, ul. Żółkiewska 71
22. Mr. I. Zerygiewicza, ul. Jagiellońska 12
23. Mr. K. Zygmuntowicza, ul. Gródecka 84

— ZMARLI WE LWOWIE: Katarzyna Teneta l. 42, Maria Bilecka l. 73, Zofia Kalkus l. 67, Antonina Mozer l. 81, Dr Olek Mochnacki l. 35, Józef Kułaj l. 73, Alfred Monscu l. 68, Bolesław Mugaj l. 41, Apolonia Barszczewska l. 79, Szymon Horoszko l. 68, Anastazja Kulwieć l. 67, Antonia Ihnatowicz l. 73, Dr Stanisław Skublicki l. 48, Ferdynand Orkasiewicz l. 66, Jan Zadorożny l. 69, Adam Żółkiewicz l. 38.

Wobec rządowego projektu ustawy o zwalczaniu gruźlicy

Opinia sfer lekarskich i społecznych

Jak już donosiliśmy Rząd opracował projekt ustawy o zwalczaniu gruźlicy. Lwowskie sfery lekarskie oraz instytucje społeczne pracujące na terenie walki z gruźlicą, zajęły stanowisko wobec projektu ustawy i wypowiedziały szereg uwag na ten doniosły temat.

Opinię wyraziły następujące instytucje: lwowska Izba Lekarska, lwowskie Tow. Lekarskie, lwowskie Koło Badań nad Gruźlicą, lwowskie Tow. Walki z Gruźlicą, Polskie Tow. Higieniczne, TOZ i LZKCh.

Wymienione organizacje po rozpatrzeniu projektu ustawy, przede wszystkim stwierdziły, że uważają sam fakt wniesienia ustawy za doniosłe wydarzenie w dziedzinie ochrony zdrowia publicznego. Równocześnie wyrażono pogląd, iż projekt ustawy, stwarzając obowiązek zgłaszania gruźlicy, niebezpiecznej dla otoczenia, nie zmienia tym samym obecnego stanu, nie dając realnych korzyści, nie stwarzając dostatecznych podstaw zapobiegania i leczenia.

Dalej wyrażono zapatrywanie, że projekt ustawy, opierając całą walkę z gruźlicą na czynniku administracyjnym, który jest obciążony pracą urzędową i nie jest do tych zadań przygotowany.

Projekt ustawy nie stwarza żadnej podstawy finansowej dla tej ustawy, zwalając cały ciężar akcji na samorządy, które nie są w stanie spełnić swego zadania a dotychczasowa dotacja w budżecie państwowym jest niewystarczająca.

W dalszym ciągu wyrażono postulat aby odnośny projekt ustawy przeciwgruźliczej stał się przedmiotem rozważań sfer fachowych, lekarskich i społecznych, jak np. Państwowej Rady Zdrowia, Izby Lekarskiej, sfer uniwersyteckich oraz innych związków i stowarzyszeń, pracujących na terenie walki z gruźlicą, posiadających doświadczenia, zdobyte w długoletniej pracy.

Inicjatywa lwowskich sfer lekarskich zmierza do spowodowania, aby projekt ustawy wszedł pod obrady Sejmu nieco później, aż do czasu zapoznania się miarodajnych czynników rządowych z opinią świata lekarskiego.

Zmiany w lwowskiej prokuraturze

(—) W prokuraturze lwowskiej przeprowadzono z dniem 1. stycznia szereg ważnych zmian. W Sokalu utworzona została delegatura lwowskiej prokuratury, którą objął wiceprokurator Trela.

Dotychczasowy kierownik rejonu dla spraw politycznych wiceprok. dr Krajewski objął rejon wykonania kary a rejon polityczny i sprawy prasowe objął wiceprokurator dr Chlipalski.

Zastępcą szefa lwowskiej Prokuratury dra Juliusza Golczewskiego, jest, jak poprzednio, wiceprok. Rossowski. Miasto Lwów podzielono na 6 rejonów. Pierwszy objął wiceprok. dr Olberek, drugi wiceprok. dr Minasowicz, trzeci wiceprok. dr Kuhn, czwarty wiceprok. dr Czemeryński, piąty wiceprokurator dr Kosiński, a szósty wiceprokurator dr Epler.

Sprawy skarbowe objął wiceprok. Dziurzyński, a sprawy zlecone zastępca szefa prokuratury — wiceprok. Rossowski. Okręg lwowski (bez miasta) podzielono na cztery rejony, które objęli wiceprok. Hertrich-Woleński, Olszewski, Janowski i Kilanowicz.

Wolał być przemytnikiem niż krzywoprzysięzcą

(—). Onegdaj na wokandzie wydziału karno-skarbowego sądu okręgowego w Kołomyi znalazła się ciekawa sprawa o przemyt futra. Była ona epilogiem innej rozprawy, jaka odbyła się przed kilkoma miesiącami w tamtejszym sądzie grodzkim.

Pewien wieśniak oskarżony był o kradzież futra, które jedna z pań kołomyjskich rozpoznała jako swoją własność. Oskarżony wypierał się kradzieży, utrzymując, że kupił futro od niejakiego Wasylczuka ze wsi Biełełuji na pograniczu polsko-rumuńskim. Wezwany jako świadek Wasylczuk zeznał pod przysięgą, że istotnie sprzedał oskarżonemu futro, przemycone z Rumunii.

Sąd uwolnił chłopa oskarżonego o kradzież futra, natomiast Prokuratura wszczęła dochodzenia przeciw Wasylczukowi jako przemytnikowi.

Na rozprawie Wasylczuk oskarżył się o przemytnictwo i błagał sędziego, by uwierzył jego poprzednim zeznaniom. Chodziło mu zapewne nie tyle o obronę swego znajomego, którego salwował, ale o własną skórę. Gdyby nie był przemytnikiem, odpowiadałby za fałszywe zeznania.

Ponieważ istniały inne dowody prawdomowności Wasylczuka, sędzia wysłuchał niezwykłej jego prośby i skazał go na krótkoterminowy areszt.

MIANOWANIE WOJEWODY TARNOPOLSKIEGO

Tarnopol, 5. 1. (Tel. wł.) Z dniem 1 bm. został zamianowany wojewodą tarnopolskim dotychczasowy wicewojewoda p. o. wojewody tarnopolskiego mgr. Tomasz Malicki.

PROCES B. STAROSTY ROBAKIEWICZA

Stanisławów, 5. 1. (Tel. wł.) Proces b. starosty nadwórniańskiego Zygmunta Robakiewicza został wyznaczony na 10 i 11 bm. Rozprawie przewodniczyć będzie sso. Kadłw, wotować mają sso. dr Fudali i Strzembosz. Oskarżenie popierać będzie prok. Trembałowicz, bronić adw. dr Henryk Seidler.

WYBUCH GAZU

Stryj, 5. 1. (Tel. wł.) Wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem wybuchł w piwnicy domu Kielczyńskiego Zbigniewa w Chodowicach gaz ziemny. Od wybuchu poparzona została ciężko służąca Stefania Lasotówna, która po przewiezieniu jej do szpitala w Stryju zmarła.

SAMOBÓJSTWO STARCA

Warszawa, 5. 1. (Tel. wł. — l. r.) 79-letni Izrael Białogóra pozbawiony środków do życia udał się na klatkę schodową swego domu i wyskoczył na bruk podwórza, z wysokości IV p. W stanie beznadziejnym przewieziono go do szpitala.

Pomóż bezrobotnym!

ZAMACH SAMOBÓJCZY NA KLEPAROWIE

(a) Do szpitala powszechnego przywieziono wczoraj rano 22-letnią Karolinę Zorych (ul. Durskiego 10 na Kleparowie), która w zamiarze samobójczym usiłowała otruć się kwasem solnym.

WYPADEK SAMOCHODOWY

(a) Samochód, kierowany przez nieznanego na razie szofera, najechał wczoraj na ul. Kilińskiego na 34-letniego Marcina Pałkę, który doznał ogólnych obrażeń i krwotoku nosa. Przewieziony został do szpitala powszechnego.

KRONIKA MAŁOPOLSKI

Repertuar teatrów i kinoteatrów:

BORYSŁAW. Colosseum: „Szanghaj — Moskwa", Grażyna: „Alotria", Palace: „Nieznana dziewczyna" i „Tajemniczy strzał".

BRZOZÓW. Goplana: „Pat i Patachon w raju", „Nancy Stella zaginęła" i „Magnolia", Sokół: „Jej Wysokość tańczy walca", „Gdzie diabeł nie może" i rewia.

DROHOBYCZ. Wanda: „Ada, to nie wypada". Sztuka: „Dla kobiety".

JAROSŁAW Dom żołnierza: „Skłamałam", Palace: „Dybuk", Sokół: „Trójka hultajska".

KOŁOMYJA. Mars: „Kapitan Taylor", Gwiazda: „Ich stu i ona jedna".

NOWY SĄCZ. Sokół: „Znachor", Wiedza: „Yosziwara".

PRZEMYŚL. Apollo: „Parada gwiazd Warszawy", Casino: „Linia Maginota", Muza: „Światła bulwarów", Olympia: „Hrabina Władinow". Fotoplastikon: „Wystawa światowa". teatr Fredreum: „Gdzie diabeł nie może".

RAWA RUSKA. C. S. S. G.: „Dama kameliowa".

SAMBOR. Ojczyzna: „Pani minister tańczy".

STANISŁAWÓW. Casino: „Nancy Stella zaginęła", Ton: „Lolek i Bolek", Olympia: „Magiczny klucz", Warszawa: „Płynne złoto". Urania: „Na Sybir".

STRYJ. Apollo: „Pat i Patachon w raju", Edison: „Truxa" i „Anonimowy kochanek", Sokół: „Nowy King Kong".

TEATR MAŁOPOLSKI:

6. 1. KOPYCZYŃCE: pop. Fantazy. wiecz. Małżeństwo.
BURSZTYN: wiecz. Gdzie diabeł nie może...

7. 1. MONASTERZYSKA: wiecz. Małżeństwo.

Z Sanoka

ZE SALI SĄDOWEJ. W sierpniu ub. roku Jan Karbowski rolnik z Bukowska, skarcił dzieci Michała Karbowskiego za to, że pasąc bydło karmiły je zabranym z pola ks. Majewskiego koniczem. W związku z tym napadli na drugi dzień Michał i Stanisław Karbowscy na Jana Karbowskiego i pobili go dotkliwie kołami tak, że prócz licznych obrażeń doznał złamania ręki. Onegdaj odpowiadali Karbowscy za czyn przed tutejszym Sądem Okręgowym, który po przeprowadzonej przez sso. dra Zachariasiewicza rozprawie, skazał ich na karę więzienia po 8 miesięcy z zawieszeniem na 4 lata

SKAZANIE PODRABIACZY SPIRYTUSU. Pod przewodnictwem wiceprezesa so. St. Frieda odbyła się w Sądzie Okręgowym rozprawa przeciwko Onufremu Kostykowi, oraz Marianowi Hofbauerowi, których prokurator oskarżył o sporządzenie odpowiedniego aparatu, przy pomocy którego wymienieni odkażali spirytus denaturowany, który następnie był zdatny do picia. Na podstawie wyników przewodu sądowego wymienieni skazani zostali na karę aresztu po 4 miesiące bez zawieszenia oraz na grzywnę po 2.300 zł. Oskarżał prokurator M. Hetper.

Ze Stanisławowa

Rozwój akcji gospodarczej w woj. stanisławowskim

Na terenie woj. stanisławowskiego zaznaczył się ostatnio dalszy rozwój akcji gospodarczej, świadczącej o tężyźnie tut. ludności.

Z ważniejszych prac zanotować należy: w powiecie dolińskim, w Roztoczkach został założony sklep spółdzielczy Kółka Rolniczego przy kapitale wkładowym około 1.000 zł. Sklep mieści się w Domu Strzeleckim, zarząd zaś jego pozostaje w rękach członków miejscowego Gniazda Szlacheckiego;

w powiecie kałuskim: staraniem O. T. R. przystąpiono do zorganizowania przy Kółkach Rolniczych w Tomaszowcach i Hołyniu kursów hodowlanych dla gospodarzy miejscowych gromad. Ponadto uruchomiono lokalne kursy przygotowawcze dla zespołów przysposobienia rolniczego w Bereżnicy, Landestreu i Pniakach. Również staraniem O. T. R. powstało przy polskiej rejonowej mleczarni w Tomaszowcach koło kontroli mleczności. Obecnie polska rejonowa mleczarnia w Tomaszowcach pow. Kałusz posiada 9 śmietanczarń, a mianowicie. w Pawlikówce, Dębinie, Kopankach-Kolonii, Tomaszowcach Starych Ziemiance, Sygłowie, Humenowie i Dołpotowie;

w powiecie horodeńskim: w Jasienowie Polnym został otworzony sklep Kółka Rolniczego, który ze względu na znaczny odsetek miejscowej ludności polskiej posiada należyte warunki rozwoju. Ponadto w Jasienowie Polnym uruchomiono stację śmietankową Polskiej Spółdzielni Mleczarskiej w Horodence;

w powiecie kosowskim: w Kosowie została uruchomiona Filia Sklepu spożywczego Kółka Rolniczego, która obsługiwać będzie część letniskową Kosowa. W Pistyniu pow. Kosów zorganizowano Polską Chrześcijańską Kasę Kredytu Bezprocentowego. Do stowarzyszenia zgłosiło akces 26 osób narodowości polskiej deklarując równocześnie udziały na łączną kwotę 800 zł. Przewodniczącym kasy wybranym został ks. Józef Grzesiowski;

w powiecie kołomyjskim założono Kółko Rolnicze w Haniowie, oraz podjęto prace przygotowawcze do założenia sklepu Kółka Rolniczego w Berezowie Niżnym. Ponadto w Kołomyi odbył się kurs dla przodowników przysposobienia rolniczego, w którym wzięło udział 20 osób.

Również w Kołomyi odbyła się staraniem O. T. R. odprawa sprzedawców sklepów Kółek rolniczych z 13 miejscowości powiatu kołomyjskiego, na której omówiono zasady współpracy z istniejącą w Kołomyi Filią spółdzielni spożywczej „Społem";

w powiecie nadwórniańskim sklep Kółka Rolniczego w Delatynie otworzył Filię swoją na Horyszczu II., oraz powstał sklep Kółka Rolniczego w Łanczynie;

w powiecie rohatyńskim w Koniuszkach założono Kółko Rolnicze i sklep;

w powiecie stanisławowskim na terenie Bohorodczan i Halicza rozpoczęto akcję w kierunku zorganizowania kas bezprocentowych przy miejscowych urzędach parafialnych rzym.-katolickich;

w powiecie tłumackim w Tyśmienicy planowana jest budowa domu polskiej mleczarni, której koszt wyniesie około 9.000 zł.

Z powyższych danych jasno wynika, że akcja gospodarcza w woj. stanisławowskim w ub. roku prowadzona była nadzwyczaj planowo, osiągając przy tym piękne rezultaty.

BILANS PRAC Z. P. O. W. NA TERENIE WOJEWÓDZTWA STANISŁAWOWSKIEGO. Na terenie województwa stanisławowskiego zastępczy powszechny obowiązek wojskowy w roku 1937 wykonało 23.434 osób. Z ważniejszych robót wykonano: wykopano względnie oczyszczono 425 km rowów przydrożnych; splantowano i uporządkowano 35.000 m. kw. boisk; przeprowadzono 139 km. konserwacji dróg; przetłuczono 11.000 m. sześć. kamienia; wykonano 24.000 m. sześć. robót ziemnych; posadzono 800 szt. drzewek; ułożono 700 m. krawężników; wykonano 200 m. kw. chodników; ponadto wykonano roboty pomocnicze przy budowie 5 szkół. Wartość wykonanej robocizny przez osoby zobowiązane do Z. P. O. W. wynosi 198.503 zł. Na podkreślenie zasługuje bardzo przychylne ustosunkowanie się zobowiązanych do wykonywania zastępczego obowiązku wojskowego. Należy zaznaczyć, że wprowadzenie Z. P. O. W. dało większe rezultaty na terenie województwa stanisławowskiego niż podatek wojskowy ściągany w ub. latach.

Z Sambora

OPŁATEK IV. DRUŻYNY HARCERSKIEJ. Onegdaj odbył się we własnej świetlicy tradycyjny opłatek IV. drużyny harcerskiej, na program którego złożyły się doskonałe śpiewy, deklamacje i inscenizacje. Udział w opłatku z ramienia kom. hufca wziął dh. Wojciechowski, oraz z ramienia szkoły dyr. W. Pendzej, który w pięknych słowach złożył życzenia zebranym.

KURS L. O. P. P. Zarząd miejscowego koła L. O. P. P. w porozumieniu z magistratem zorganizował kurs przeciwgazowy, którego zadaniem jest pouczenie mieszkańców o zachowaniu się podczas nalotu samolotów, o uszczelnianiu mieszkań podczas ataków gazowych, oraz o sporządzaniu odpowiednich schronisk.

Z Jaworowa

AWANSE. Na ostatnim posiedzeniu Wydziału Powiatowego, które odbyło się pod przewodnictwem starosty powiatowego mr. B. Gawendy awansowano do wyższych stopni służbowych czterech pracowników Pow. Zarządu Drogowego, a to: Rubla W., Puluja Wł., Wiennca M., J. Różyckiego.

ODZNACZENIE. Przewodniczący Wydziału Powiatowego mgr. B. Gawenda udekorował w dniu 29. XII. 1937 r. bronzowym Krzyżem Zasługi członka Wydziału Powiatowego, Wł. Küblera za zasługi na polu pracy społecznej.

Z DZIAŁALNOŚCI KOMITETU POMOCY ZIMOWEJ. Pow. Komitet Pomocy Zimowej rozdzielił onegdaj około 200 zapomóg najbiedniejszym bezrobot. tut. powiatu. Należy spodziewać się, że społeczeństwo powiatu jaworowskiego, rozumiejąc doniosłość zbiórki, pośpieszy ofiarnie i niezwłocznie z dalszymi darami. Zamiast pożegnania kierownika Sądu Grodzkiego w Jaworowie, Fr. Stojanowskiego — stosownie do Jego życzenia — złożył Komitet pożegnalny na Pomoc Zimową dla bezrobotnych kwotę 50 zł.

Z Zabłotowa

GODNA NAŚLADOWANIA INICJATYWA POL. PAŃSTW. Funkcjonariusze P. P. pow. śniatyńskiego z kom. p. W. Stephanim na czele, dorocznym zwyczajem opodatkowali się na przeciąg 5-ciu miesięcy na rzecz dożywiania najbiedniejszych dzieci m. Zabłotowa. Akcję dożywiania prowadzą pp.: kom. Z. Stephanin, E. Talarowa, Olaninowa i Walkowska. Oby ta piękna inicjatywa znalazła więcej naśladowców.

ZE SPORTU

Wspaniałe warunki narciarskie w Gorganach centralnych

Gorgany Centralne, dzięki licznym nowym schroniskom, wybudowanym w ostatnich dwóch latach przez Lwowski Oddział P. T. T. stały się dostępne dla szerokich rzesz turystów i narciarzy. Szczególnie schronisko na Ruszczynie pod Sywulą, położone na wysokości 1.400 m. n. p. m. tuż nad granicą lasów, na jednej z najwspanialszych widokowo połonin karpackich, w centrum pierwszorzędnych terenów narciarskich, doskonały ośrodek dla narciarzy. Tereny narciarskie Sywuli, Ruszczyny, Negrowej, Bojaryna, Maksymca, Gorganu i Taupisza — stały się dzięki schronisku na Ruszczynie dostępne zarówno dla narciarzy szukających dużych emocji jak i dla tych mniej wprawnych.

Schronisko narazie częściowo uruchomione, jest zagospodarowane i zaopatrzone w żywność. Dojazd z Jali i Rafajłowej.

Wycieczka, która bawiła w Ruszczynie w okresie świąt Bożego Narodzenia stwierdziła, że panują tam w tej chwili znakomite warunki śniegowe, warstwa śniegu przekracza 1 metr, o czym narciarze w najbliższym czasie będą mogli się przekonać na herbatce urządzonej przez Oddział, w czasie której będzie wyświetlony film ostatnio tam nakręcony.

Z końcem stycznia b. r. Sekcja Narciarska P. T. T. organizuje na Ruszczynę wycieczkę zbiorową. Informacji udziela biuro PTT. Oddział Lwów, ul. Akademicka 23, telefon 220-01 w godz. urzęd. 11—13 i 17—19.

Bokserska reprezentacja Poznania walczy we Lwowie

Bokserska reprezentacja Poznania walczyć będzie w dniach 8 i 9 stycznia, spotykając się każdorazowo z reprezentacją Lwowa. — Poznańczycy wystąpią we Lwowie w najsilniejszym składzie zupełnie identycznym z tym, który w niedalekiej przyszłości spotka się z Rzymem i Berlinem.

Skład Poznania przedstawiać się będzie następująco: Czerwiński, Koziołek, Klimecki, Pela, Ratajak, Jarecki, Sułczyński, Szymura.

Skład Lwowa zestawiono w następujący sposób: Wróblewski, Olbert, Gromala, Jezyl, Wróbel, Edelman, Koprowski, Niemiec.

W niedzielę reprezentacja Lwowa wystąpi w składzie zupełnie odmiennym: Grauer, Górecki, Sidelnikow, Chrostek, Sprung, Michniewicz, Moszkowicz, Szkwarkowski.

Oba mecze rozegrane zostaną w hali sportowej. Początek w sobotę o godzinie 19.30. w niedzielę o godzinie 19-tej.

TURNIEJ HOKEJOWY O WEJŚCIE DO KLASY A.

Eliminacyjny turniej hokejowy o wejście do klasy A. rozegrany zostanie na torze Pogoni przy ul. Szymonowiczów w dniach 6, 7 i 8 stycznia. W zawodach wezmą udział drużyny: Czuwaj z Przemyśla, Junak z Drohobycza, Pokucie z Kołomyi i Strzelec ze Lwowa. Zwycięzca turnieju przy udziale tych drużyn, rozegra ostateczną eliminację z Ukrainą, a dopiero zwycięzca tego ostatniego meczu weidzie do klasy A.

Losowanie rozgrywek odbędzie się w dniu 6 stycznia o godzinie 9-tej, na torze Pogoni. Program turnieju przedstawiać się będzie następująco:

Czwartek, 6 b. m. początek meczów, godzina 10, 11, 19 i 20.

Piątek, 7 b. m. początek meczów godzina 19 i 20.

Sobota, 8 b. m. godzina 19. Ukraina — zwycięzca turnieju.

DONALD BUDGE ZDOBYŁ WIELKĄ SPORTOWĄ NAGRODĘ AMERYKI

Po plebiscycie prasy amerykańskiej na temat, kto jest najlepszym sportowcem Ameryki, zakończonym, jak wiadomo, zajęciem pierwszego miejsca wśród panów przez Donalda Budge, a wśród pań przez Katarzynę Rawls, odbyło się w Nowym Jorku posiedzenie naczelnej magistratury sportu amerykańskiego, celem przyznania wielkiej sportowej nagrody Ameryki (puchar Sullivana) dla najlepszego zawodnika w r. 1937. Nagrodę przyznano olbrzymią większością głosów Donaldowi Budge. — Otrzymał on ogółem 1398 punktów. Drugie miejsce w klasyfikacji zajmuje lekkoatleta Donald Lash — 704 pkt. Trzecie miejsce przyznano pływaczce Katarzynie Rawls, zwyciężczyni w plebiscycie pań, która uzyskała 425 pkt. Czwartym był lekkoatleta San Romani — 293 pkt., a piątym pływak Adolf Kiefer — 164 punkty.

INFORMATOR
TANIEGO ŹRÓDŁA ZAKUPU

ZMIANA OPAKOWANIA PROSZKÓW Z „KOGUTKIEM"

Niniejszym zawiadamiamy Sz. Odbiorców proszków „Migreno-Nervosin — z Kogutkiem", że chcąc Im dać takowe w wykonaniu najbardziej higienicznym, bez dotyku rąk ludzkich, a całkowicie wytwarzanych mechanicznie, — **stopniowo wprowadzamy proszki te**

w nowym opakowaniu — w torebkach higienicznych.

Obecnie znajdują się w sprzedaży proszki z Kogutkiem w dotychczasowym opakowaniu i nowe — w torebkach.

Uprzejmie prosimy o odnoszenie się z zupełnym zaufaniem do nowego opakowania (w torebkach), gdyż skład proszków nie uległ zmianie. Po zużyciu starego opakowania proszki „Migreno-Nervosin — z Kogutkiem", będą wytwarzane tylko w higienicznych torebkach.

Mokotowska Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna
A. GĄSECKI i SYNOWIE Sp. Akc.
2608 Warszawa-12, ul. Belwelska 7.

Jedyny środek przeciw **grypie** jest gorący
krupnik litewski
przy bufecie
w firmie **Z. Telczek** Akademicka 6
Filia **Imperial** Akademicka 12
960

Meble
EDWARDA KLEBANA
poleca **sypialnie, jadalnie, gabinety**
Wyroby wyłącznie własne 2467
Lwów, Czarnieckiego 2, tel 270-45

Łóżka, siatki do łóżek i tapczanów
łóżeczka dziecinne
fabryki **„MATRA"** Poznań
u firmy 8216
MATWIJOWSKI Lwów Chorążczyzny 8

WŁASNEGO WYROBU
KOŁDRY — MATERACE
BIELIZNĘ POŚCIELOWĄ
poleca firma 2537
MARIAN MLEKO
Lwów, Koralnicka 6. — Tel. 237-72

Szczerze radzimy przed zakupnem aparatu radiowego, posłuchać **„KAPSCHA" wiedeńskiego (Wiener Präzisionsarbeit)**
FOTO-ELEKTROKABEL, Lwów, ul. Kopernika 10, tel. 214-21.
Minimalne zużycie prądu dzięki zastosowaniu nowoczesnych lampek Ser. E. w Kraju dotychczas nie znanych. Sprzedaż autoryzowana.

OGŁOSZENIA

POMOC LEKARSKA

Dentysta
Lekarz Stomatolog
Karol Gustaw STAPP
b. lekarz Kliniki we Wiedniu 8292
Pracownia Rentgenologiczna Dentystyczno-Techniczna
Lwów, ul. Akademicka 26, telefon 211-21

MIESZKANIA

W tej rubryce zamieszczamy wszelkie ogłoszenia mieszkaniowe przy 3 razach do 10 słów, 2 razy bezpłatnie.

ZYBLIKIEWICZA 41, m. 5. osobny pokój, łazienka, dobre utrzymanie. 8323

HETMAŃSKA 22.
Cztery pokoje, kuchnia do wynajęcia. Wiadomość na miejscu. 8299

TRZYPOKOJOWE,
mieszkanie komfortowe, — Wulecka 62, róg Issakowicza — do wynajęcia. 8300

W GMACHU
Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych ulica Mochnackiego 14/16 do wynajęcia z dniem 1 lutego 1938 r. 6—9-cio pokojowy lokal biurowy na II. piętrze. Bliższe informacje udziela się telefonicznie Nr. 253-36. 8321

POKÓJ
komfortowy z utrzymaniem dla młodzieży. Opieka. Wiadomość przez grzeczność: Sklep Kolońskiego św. Zofii 15. 8316

GARSONIERA
luksusowa, 2 pokoje z łazienką. Szymonowiczów 21, telefon 245-07. 8317

POKÓJ
kuchnia, pełnokomfortowe, dla bezdzietnych urzędników-katolików, — Pelczyńska 7 a. 8314

TRZYPOKOJOWE
słoneczne, komfortowe, parter, solidnym od 15 stycznia wynajmę. Kampiana 3, dozorcowa między 11—12 i 16-17 wskaże. 8311

POKÓJ
ładnie umeblowany — frontowy — słoneczny, wynajmę — utrzymanie — bez. Piłsudskiego 3, m. 7. 8294

ELEGANCKO
umeblowany pokój klatkowy, biuro dwupokojowe. Plac Bernardyński 14. 8313

SUTERENOWE
pokój, kuchnia, elektryka, woda, Bartosza Głowackiego dziewiętnaście A, gospodarz. 8302

MIESZKANIE
czteropokojowe, komfortowe, Kadecka, od 1-go lutego. Telefon 264-90. 8306

POKÓJ
z kuchnią do wynajęcia, ul. Olszewskiego 20. 8303

WYNAJMĘ
dwa pokoje, kuchnia, przedpokój, komfort, ul. Jasna 31. 8301

SPRZEDAŻ

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kupieckie i handlowe po 10 groszy.

NAJPIĘKNIEJSZE
firanki, kapy, obicia meblowe, od najtańszych do najwytworniejszych, poleca — Freilich, Sykstuska 21.

OBRAZY
oryginały malarzy polskich, najtaniej, dogodne warunki.
Salon Obrazów
Lwów, PIŁSUDSKIEGO 11
telefon 265-86 2798

KRYMSKIE
futro, prawie nowe — na wysoką panią, okazyjnie do sprzedania. Trybunalska 12. II. p., drzwi 2. 8305

SYPIALNIĘ
nowoczesną sprzeda stolarz Szkolna 6, boczna Marcina. 8322

Sprzedaż drewna.

Wydział powiatowy w Sokalu ogłasza sprzedaż 590 sztuk kloców i dłużyc dębowych w lesie gminy chrześcijańskiej miasta Bełza z masą około 567 m^3.

Termin składania ofert do dnia 20 stycznia 1938 roku godzina 12-ta. Otwarcie ofert w Wydziale powiatowym w Sokalu w tym dniu o godzinie 12·30. Wadium 3.000 zł. Warunki sprzedaży zapoda Zarząd Miejski w Bełzie. 2978

Suwaki logarytmiczne,
przyborniki,
poleca w ogromnym wyborze firma 1391
KOPERNICKI i SYN
Lwów, Hetmańska 12
tel. 234-24. P. K. O. 143.590

MŁYN PAROWY.
Budynek pod młyn parowy, piekarnia, oficyny i parcela, obszar całej realności 6.000 m kw. w Rzeszowie obok stacji kolei przy ul. Grunwaldzkiej, sprzeda Komunalna Kasa Oszczędności miasta Rzeszowa za złotych 140.000. 2976

OKAZYJNIE
do sprzedania kredens orzechowy, nowoczesny za 120 zł. Szymona 1, m. 9. 8297

KSIĄŻKI

NARCIARSKIE
podręczniki w wielkim wyborze najtaniej w księgarni „Mól Książkowy", Batorego 6. 8324

POSAD POSZUKUJĄ

Ogłoszenia w tej rubryce zamieszczamy po 3 grosze za słowo.

POKOJOWA
młoda, pracowita i czysta, umiejąca szyć i naprawiać, szuka miejsca w chrześcijańskim domu. — Listy do Administracji pod „Uczciwa".

MIESZKANIA

W tej rubryce zamieszczamy wszelkie ogłoszenia mieszkaniowe przy 3 razach do 10 słów, 2 razy bezpłatnie.

KOMFORTOWY
ciepły pokój, utrzymanie. — Wiadomość: Głęboka 14, — schody dziewiąte, m. 79. 8307

MIESZKANIE
4-pokojowe do wynajęcia Mochnackiego 38. Bliższe informacje u dozorcy lub telefon 236-89. 8304

TRZY POKOJE
kuchnia, komfort. Pokój, kuchnia z przedpokojem, suterena od 1 stycznia 1938. do wynajęcia, ulica Rewakowicza 19, telefon nr. 278-63. 8308

ŁADNY
pokój umeblowany do wynajęcia. Ossolińskich 11, — mieszkanie 10. Oglądać od 5—6 wiecz. 8309

DWUPOKOJOWE,
komfortowe mieszkanie do wynajęcia. Modrzejewskiej czternaście, boczna Szymonowiczów. 8310

KLATKOWY
pokój, przy ziemiańskiej rodzinie, też dojeżdżającym, ewentualnie gimnazjalistkom lepszym, ul. Chodkiewicza siedem, I. p. m. cztery. 8298

NAUKA

STUDENTKA
po studiach w Paryżu poszukuje lekcji z języka francuskiego za mieszkanie lub wikt. Listy Adm. „V. rok". 8318

MATRYMONIALNE

URZĘDNICZKA
na posadzie pozna pana wysokiego, eleganckiego, z dobrej rodziny do lat 38 w celu matr. Nieanonimowe listy do Adm. „Przeznaczenie". 8295

POZNAM
pana na stanowisku do lat 40 w celu matr. Listy Adm. „Właścicielka realności". 8296

SYMPATYCZNY
w średnim wieku, niebiedny pozna inteligentną Polkę — niebrzydką w celu matrym. Listy Adm. „Przyjaźń". 8293

RÓŻNE

200 zł.
dam wpływowemu za uzyskanie stałej pracy. Listy do Dziennika pod „25". 8318

ARTYSTYCZNA
oprawa obrazów i wytwórnia ram stylowych, odnawianie antyków w zakres pozłotnictwa wchodzących. B. GUŁA, Lwów, ul. Romanowicza l. 10, Telefon Nr. 289-93, (wejście od ul. Dulębianki). 31[illegible]

KUPUJEMY
wszelką starzyznę! Naprzykład: garderobę, obuwie, meble, dywany, książki, gazety oraz rozmaite antyki! Skupujemy skórki zajęcze, flaszki, żelazo! Bracia Drzewińscy, Telefon: 285-48. — Mieszkanie: Ormiańska trzy, drugie piętro, ganek! Na wszystkie zamówienia, zgłaszamy się osobiście!!! 8244

GAZUJE,
wióruje, cyklinuje, odczyszcza zremontowane mieszkania. „Czystość", Kotlarska 12, tel. 259-17. 616

ŚNIEGOWCE naprawia fabrycznie (z gwarancją) (z prowincji na poczekaniu)
PIERWSZY LWOWSKI ZAKŁAD WULKANIZACYJNY
Alojzy Schuster, Lwów, Gródecka 29
telefon 284-39. 2850

BRZYTWY
na całe życie — za bezcen poleca
PERFUMERIA S. FEDERA
2855 **Lwów, UL. SYKSTUSKA 7**
FILIE: ul. Kopernika 15a i ul. Halicka 16
Wysyłka na prowincję za zaliczeniem
Cenniki bezpłatnie. Cenniki bezpłatnie.

CENNIK OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia w tekście: Na pierwszej stronie zł. 0·90 W tekście od 2—5 str. zł. 0·70. W tekście od 6-tej do końca działu redakcyjnego zł. 0·50. **Cała pierwsza strona** zł. 1.100 Cała strona od 2—5 zł. 1.100. Cała strona od 6-tej zł. 650. — **Ogłoszenia za tekstem:** Ogłoszenia zwyczajne zł. 0·18. Cała strona zł. 450. Ogłoszenia wśród drobnych zł. 0·18. **Nekrologi:** zł 0·50 za mm. jednoszpalt. — **Ogłoszenia drobne:** Ogłoszenia drobne za wyraz zł. 0·05. handlowe po zł. 0·10 dla poszukujących pracy zł. 0·03, matrym. zł. 0·15 Podstawą obliczenia jest 1 mm. w jednym łamie; strona w tekście ma 4 łamy za tekstem 6 łamów. — **Komunikaty notatki, wzmianki kronikarskie, artykuły o treści handlowej, osobiste** zł. 1·50 za mm. (strona 4-ro łamowa). — Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50% drożej.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO": Lwów, ul. Zimorowicza 15. Telefony red. 262-42, 262-43. Telefon administracji 274-44. — KANTOR OGŁOSZEŃ i PRENUMERAT ul. BIELOWSKIEGO l. 3, telefon 240-42. Konto P. K. O. 506.250

Wydawca: Małop. Wydawnictwo we Lwowie Sp. z ogr. odp. Redaktor odpow.: Stanisław Starzewski.
Drukarnia Sp. Wyd. Słowa Polskiego. Lwów. ul. Zimorowicza 15.